

Nous accents 2006

PLA ESTRATÈGIC DE CULTURA DE BARCELONA

Novembre de 2006

Consell d'Administració de l'Institut de Cultura

President:	Carles Martí i Jufresa
Vicepresidenta:	Montserrat Ballarín i Espuña
Vocals:	Maravillas Rojo i Torrecilla Montserrat Sánchez i Yuste aume Ciurana i Llevadot Teresa M. Fandos i Payà Ángeles Esteller i Ruedas Xavier Basso i Roviralta Ricard Martínez i Monteagudo Ricard Gomà i Carmona Xavier Rubert i de Ventós Josep Ramoneda i Molins Carme Riera i Guilera Júlia Pérez i Hernández Josep Sánchez i Baró
Membres permanents:	Glòria Figuerola i Anguera Ramon Carrera i Segué
Gerent:	Jordi Martí i Grau
Gerent adjunta:	Marta Clari i Padrós
Secretària:	Luïsa Pedrosa i Berlanga

Pla estratègic de cultura de Barcelona. Nous Accents 2006

Direcció: Jordi Martí i Grau, gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona

Subdirecció: Carles Giner i Camprubí, director de Nous Projectes de l'Institut de Cultura de Barcelona

Coordinació tècnica: Mireia Manén i Calvet

Coordinació de Taules: Esteve Caramés i Boada, Marta Clari i Padrós, Francesc Casadesús i Calvo, Xavier Cubeles i Bonet, Sergi Díaz i Plaza, Francesc Fabregat i Martínez, Xavier Fina i Ribó, Rosa Mach i Farràs, Antoni Mataix i Ubach, Eduard Miralles i Ventimilla, Iván de la Nuez Carrillo, Jordi Pascual i Ruiz, Martí Perramón i Llavina, Ramon Prat i Homs, Josep Roca i Roca, Jordi Sànchez i Picanyol, Vladimir de Semir Zivojnovic, Borja Sitjà, Xavier Suñol i Ferrer

Equip assessor: Pau Alsina i González, Esteve Caramés i Boada, Sergi Díaz i Plaza, Xavier Fina i Ribó, Jordi Pascual i Ruiz, Cristina Riera i Jaume, David Roselló i Cerezuela, Eva Sòria i Puig

Suport Oficina Tècnica: Guillem Galera i Léger, Armand Carabén i Van de Meer

Disseny gràfic: Francesc Boixader i Ros

Disseny de la pàgina web: Razgo

Producció audiovisual: Barcelona Comunicació, Goroka

Producció editorial: Rossend Casanova i Mandri

Correcció: Caplletra

Impressió: Altés

© Ajuntament de Barcelona, 2006

Publicacions.icub@bcn.cat

El repte actual de la cultura, i no és un repte menor, és estendre la cultura a totes les capes socials. Les ciutats són cada cop més complexes i la cultura permet la creació de valors democràtics i de convivència, i és bo que tothom hi participi. Les noves realitats del segle XXI han convertit les ciutats en espais d'intercanvi, des d'on imaginem el futur.

En aquest procés de construcció diària de la ciutat, la cultura hi té un paper clau. Al costat del desenvolupament econòmic, de la preocupació per l'equitat i per un desenvolupament sostenible emergeix amb força la necessitat de vetllar pel desenvolupament cultural com a condició necessària per a la qualitat de vida de les persones. Així doncs, construir cultura és construir ciutat.

L'Ajuntament de Barcelona, a través de l'Institut de Cultura de Barcelona, ha impulsat durant el 2006 el conjunt de processos que ha comportat l'actualització del Pla estratègic del sector cultural, aprovat l'any 1999. Aquest procés d'actualització ha reforçat la posició de Barcelona com a ciutat que afronta la condició de laboratori (de convivència, de democràcia, de cultura) com a repte i com a oportunitat. En síntesi, actualitzar el Pla estratègic del sector cultural significa consolidar la vocació de crear espais per al gaudi de la cultura, per a la participació en la definició, l'execució i l'avaluació de les polítiques culturals. Una constatació compartida per tots els agents de la cultura de la ciutat, ja siguin de caràcter públic, privat o associatiu; des de la creació, la formació o la producció fins a la difusió.

Nous Accents 2006 és el resultat d'un procés de debat i de participació. Un debat que ha fet Barcelona com a ciutat en si mateixa i com a ciutat metropolitana que assumeix la seva condició de capital cultural de Catalunya, des d'on ens relacionem amb la cultura mediterrània i l'espai cultural llatinoamericà. En aquest sentit, el Pla estratègic de cultura renova la condició de Barcelona com a nòdul significatiu d'una xarxa, alhora global i local, que té en les ciutats el seu principal actor.

Jordi Hereu i Boher
Alcalde de Barcelona

Barcelona viu, com moltes altres ciutats europees, processos de canvi que cal identificar per preveure tendències de futur i maneres d'afrontar-los. La realitat canvia, i la cultura urbana en temps de globalització evoluciona, es transforma i planteja noves necessitats davant les quals és essencial reflexionar-hi i incidir-hi des de les administracions públiques. I no d'una manera reactiva sinó ben al contrari, anticipant-se a la predicció de futures realitats i procurant intervenir per generar un entorn de convivència urbana i de riquesa cultural que afavoreixi el benestar del conjunt dels ciutadans i ciutadanes.

En aquest sentit, són importants els instruments d'anàlisi i de planejament urbà, ja que permeten dotar-se d'una visió de conjunt i d'una coherència en el global de mesures, accions i polítiques que es duen a terme —sobretot des de l'Administració pública, però també des dels sectors privat i associatiu—, d'acord amb un model de ciutat compartit.

Amb aquesta vocació va néixer i es va dissenyar el Pla estratègic del sector cultural de Barcelona, promogut per l'Institut de Cultura i aprovat el maig del 1999. Un pla que ha servit de marc de referència i d'orientació per a les polítiques culturals dels darrers anys, i que ha contribuït sens dubte a situar la cultura en un punt central de les polítiques públiques a Barcelona. Les grans línies estratègiques que marcava aquest pla encara són en bona part vigents, i cal continuar treballant en la mateixa direcció. Tanmateix, l'acompliment satisfactori de molts projectes i també la detecció de noves realitats obliguen a pensar en una nova etapa, una nova mirada i uns nous accents de cultura.

És per això que l'Institut de Cultura de Barcelona ha impulsat un procés de revisió i actualització del Pla del 1999. Un procés de coresponsabilitat que ha comptat amb la participació i la complicitat dels sectors implicats directament o indirectament en el desenvolupament cultural de la ciutat. Per contrastar i debatre la diagnosi sobre el moment actual que viu la ciutat

i per identificar els processos culturals de renovació urbana més significatius. Per detectar i prioritzar les necessitats de cada sector i, finalment, per acabar definint els nous reptes estratègics per al futur de la ciutat.

L'Institut de Cultura, a l'hora d'impulsar el procés d'actualització del Pla estratègic de cultura, ha actuat des del convenciment que cal comprendre l'entorn canviant i les dimensions cada cop més àmplies del fet cultural com a premisses bàsiques per definir i desenvolupar polítiques culturals per al segle XXI. Un context canviant, condicionat per transformacions molt importants al món sencer. Les tecnologies de la informació i la comunicació, més enllà de la seva capacitat instrumental, configuren un nou paradigma de societat en què tot allò que fins fa poc era estable ha començat a sacsejar-se. Les noves migracions, les transformacions econòmiques, els fenòmens associats a la globalització i els problemes ambientals generen noves necessitats i nous reptes, alhora que situen les ciutats com els territoris on, d'una manera més cruenta, es manifesten les oportunitats i els perills de la nova era.

La cultura no és aliena a aquests canvis: una tendència a la banalització, a la substitució dels continguts artístics pel concepte d'entreteniment, a l'aparició d'una poderosa indústria multinacional mediàtica i de continguts que copa els canals de difusió cultural i, sobretot, imposa codis i formes de presentació. Tot un conjunt d'elements sobre els quals les polítiques culturals exerceixen, o haurien d'exercir, un paper de contrapès no sempre fàcil i que cal desenvolupar des de la visió de les polítiques culturals com a projecte de ciutat, ineludiblement compartit amb el conjunt de persones, institucions i sectors que actuen diàriament en la cultura de Barcelona.

Carles Martí i Jufresa
Regidor de Cultura de l' Ajuntament de Barcelona

ÍNDIX DE CONTINGUTS

1.	DEL PLA DEL 99 ALS NOUS ACCENTS DE CULTURA 2006		
	1.1.	L' <i>accent de cultura</i> del Pla del 1999	7
	1.2.	Els precedents	9
	1.3.	A tall de balanç	11
2.	EL NOU CONTEXT CULTURAL DE BARCELONA		
	2.1.	Dinàmiques globals	20
	2.2.	Els sectors culturals de Barcelona	29
3.	ELS NOUS ACCENTS DE CULTURA		
	3.1.	La visió del nou Pla	47
	3.2.	Els 10 programes estructurants del Pla	55
		- <i>Barcelona laboratori</i>	56
		- <i>Cultura, educació i proximitat</i>	60
		- <i>Barcelona, ciutat lectora</i>	63
		- <i>Programa per al diàleg intercultural</i>	66
		- <i>Barcelona ciència</i>	69
		- <i>Qualitat dels equipaments culturals</i>	71
		- <i>Coneixement, memòria i ciutat</i>	74
		- <i>Capitalitat cultural de Barcelona</i>	78
		- <i>Connectivitat cultural</i>	83
		- <i>Consell de Cultura de Barcelona</i>	87
4.	LA IMPLANTACIÓ I EL SEGUIMENT DEL PLA ESTRATÈGIC		89
5.	ANNEX		93

1. DEL PLA DEL 99 ALS NOUS ACCENTS DE CULTURA 2006

Abans de descriure el nou context i d'apuntar noves estratègies, és oportú fer balanç d'allò que es va planejar l'any 1999. I, per fer-ho, s'han tingut en compte dues perspectives: el grau d'assoliment dels objectius més generals –més estratègics, i més intangibles- i, d'altra banda, el grau d'assoliment de les concrecions que es desenvolupen de les línies d'actuació del Pla.

1.1. *L'accent de cultura* del Pla del 1999

El Pla estratègic del 1999 es caracteritza per dos elements bàsics: la voluntat que la cultura ocupi un espai de centralitat en el marc de l'estratègia de ciutat, i el reconeixement del vincle entre la cultura i el desenvolupament econòmic i tecnològic.

Abans d'entrar amb detall en el balanç del Pla, amb l'anàlisi de les sis línies estratègiques que l'estructuraven, cal constatar que aquests dos objectius generals s'han assolit. D'una banda, l'imaginari de la ciutat i la concreció de la política municipal han atorgat a la cultura un espai central i, de l'altra, s'ha reconegut i aprofitat el paper de la cultura en el desenvolupament econòmic i tecnològic de Barcelona (22@, anys temàtics, Fòrum Universal de les Cultures, etc.).

Els fonaments d'aquest nou pla, sense menystenir els anteriors, són diferents: la cultura com a argument, la cultura com a finalitat i no sols com a mitjà. Tot i que els beneficis externs de les polítiques culturals (econòmics, socials, tecnològics) continuen sent certs i vàlids, és hora de posar la cultura com a finalitat de les polítiques culturals. Aquests nous accents no neguen els anteriors, sinó ben al contrari: els incorporen de la mateixa manera que els del 1999 incorporaven les lògiques de les etapes anteriors de les polítiques culturals des del restabliment de la democràcia.

1.2. Els precedents

El desenvolupament de polítiques públiques democràtiques ha possibilitat que, en els darrers 25 anys, Barcelona hagi estat protagonista de transformacions de diversa naturalesa i magnitud.

Entre el 1979 i el 1985, amb l'arribada de la democràcia als ajuntaments, a Barcelona s'articula progressivament una primera etapa de normalització, en la qual es produeix, en essència, **una transformació de caràcter polític**. És el moment de la sortida de la clandestinitat de les activitats culturals contràries al règim franquista, però també és el moment, després de la regularització de les activitats, en què apareixen els problemes propis de la ciutat, les mancances.

En aquesta primera etapa es desenvolupen, prioritàriament, polítiques que posen l'accent en la democratització de la cultura, en l'accés de la ciutadania a les activitats culturals i en la descentralització del poder municipal. L'equipament cultural més emblemàtic d'aquesta etapa és el centre cívic, a partir del qual s'inicia la creació d'una xarxa que cerca aproximar la cultura a tots els barris i treballar per a la cohesió social a cada barri de la ciutat. D'altra banda, també caracteritza aquesta etapa l'apropiació i l'ocupació de l'espai públic i, per aquest motiu, es desenvolupen polítiques culturals que donen suport a festes i a manifestacions culturals al carrer.

La segona gran transformació de Barcelona és **una transformació de caràcter econòmic** i es manifesta clarament entre els anys 1986 i 1995. Barcelona passa de ser una ciutat industrial a una ciutat de serveis, mentre es va desenvolupant un sistema públic cultural. És el període que té el seu referent en els Jocs Olímpics del 1992 i en el conjunt de transformacions físiques de la ciutat que se'n deriven. Una transformació que està estretament vinculada al desenvolupament urbanístic de la ciutat i en la

qual es posa l'accent en les polítiques d'equipaments i infraestructures de capitalitat. És el moment de la creació de les grans infraestructures culturals nacionals a Barcelona, la xarxa d'equipaments culturals.

La transició a la ciutat del coneixement, com a conseqüència de la maduració de les dues etapes anteriors, defineix, durant el període comprès entre el 1996 i el 2004, una tercera transformació urbana, que té com a eix central **la consideració de la cultura com a motor de desenvolupament de la ciutat**. És el moment en què es crea l'Institut de Cultura de Barcelona com a organisme que lidera les polítiques culturals a Barcelona i que, posteriorment, promou el Pla Estratègic del Sector Cultural, amb els principals agents culturals privats, públics i associatius. És el moment en què es dóna carta de naturalesa al concepte d'indústries culturals, però també és quan s'elabora i es comença a posar en marxa un dels principals factors de transformació cultural de la ciutat, el **Pla de Biblioteques**. La cultura esdevé útil com a instrument, tant per la seva capacitat de generar riquesa, com per la seva contribució a la cohesió social, guanyant centralitat en el domini de les polítiques públiques locals.

1.3. A tall de balanç

Aquest apartat s'estructura tot seguint la proposta de les sis línies estratègiques del Pla de 1999. Per a cada línia s'analitza, a grans trets i des d'una perspectiva qualitativa, el grau d'assoliment dels objectius del Pla. Després de l'anàlisi de les línies, es presenta una valoració de síntesi.

Línia 1: *Enfortir Barcelona com a factoria de producció de continguts culturals*

Aquesta línia del Pla del 1999 s'estructura a partir de tres objectius generals: generar totes les condicions per facilitar i esperonar la creació a Barcelona, el suport a la producció i el suport a la difusió. Tres objectius que, d'altra banda, formulen més aviat línies de treball que no pas unes fites a assolir.

En el marc del foment de la creació, la ciutat ha viscut una certa remuntada de les expressions de talent creatiu. L'emergència de nous creadors fora dels circuits convencionals és una realitat força evident, tot i que difícil d'objectivar. Fenòmens vinculats a la música electrònica, que han aprofitat el camí obert pel Sonar i el paper de capitalitat que té Barcelona en aquest camp; espais escènics alternatius a les ja consolidades sales alternatives; l'inici del relleu generacional en el sector de la dansa contemporània, amb el valor que té la suma de les companyies històriques i la visualització de companyies emergents.

En els últims anys han aparegut o s'han consolidat importants projectes que configuren una nova etapa en el panorama creatiu de Barcelona. Projectes que ja han donat els seus fruits però que, sobretot, són oportunitats de futur. La consolidació de l'Hangar (fundat el 1997 i, per tant, amb poc recorregut quan es feia el Pla) com a centre de suport a la creació d'arts visuals; la política de residències d'equipaments escènics com el

TNC o el Lliure, i l'aposta per la investigació en els llenguatges escènics del Mercat de les Flors, que el porta, en coherència amb el seu recorregut, a la creació del nou Centre de les Arts de Moviment. Aquest Centre és una realitat en clara sintonia amb diverses propostes del Pla, com aquelles que tenien per objectiu cobrir els sectors que es trobaven en una situació més precària (dansa, circ i arts parateatral).

És significativa, també, l'aportació de diferents centres cívics de Barcelona, (el Centre Cívic de la Barceloneta, en el camp de la dansa; el Centre Cívic Cotxeres Borrell, en les arts escèniques; el Centre Cívic La Bàscula, en les músiques urbanes; el projecte de les Golfes de Can Fabra, etc.) tant en la seva activitat estable com en l'organització d'iniciatives del tipus festivals o concursos adreçats a nous creadors, i també pel que fa a l'acolliment de plataformes de creadors.

El segon gran objectiu era el suport a la producció. En relació amb les indústries culturals, cal destacar que el Pla del 1999 és el primer document amb caràcter públic de l'entorn català que introdueix el terme *indústries culturals* i, igualment, la necessitat que es desenvolupin polítiques de suport. Sortosament, la transformació de l'escenari en aquest àmbit ha estat determinada per l'aparició d'un nou agent clau en les polítiques de suport a la indústria cultural catalana, i per extensió barcelonina, com és l'Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC), creat el desembre del 2000.

Tres sectors caracteritzen un desenvolupament que ha estat exponencial i que ha permès accelerar el dinamisme del sector productiu de la cultura. El desenvolupament del teatre privat, el conjunt de productores de cinema i d'audiovisuals i, finalment, el manteniment de la posició de lideratge de la indústria cultural per excel·lència de Barcelona, la indústria editorial.

El tercer objectiu, vinculat a la difusió, tenia com a projecte emblemàtic el programa «Cap butaca buida». Tot i que aquest programa, en sentit estricte, no s'ha impulsat, sí que hi ha diverses iniciatives adreçades a

facilitar la compra de localitats i per obtenir descomptes. Des de la perspectiva de les actuacions, les programacions culturals cada cop disposen de més mitjans per ser difoses i conegudes. Així mateix, les possibilitats d'obtenir entrades a preus diversos també han augmentat i, amb l'ampliació del portal Canal Cultura aquestes facilitats augmentaran. Tot això porta, i portarà, un augment del nombre de «consums» culturals. El gran tema i el gran repte, no obstant això, continua essent, si això també implica un augment dels consumidors o, si es vol, una ampliació del públic de la cultura.

Línia 2: Fer de la cultura un element clau de cohesió social

En la línia estratègica 2 del Pla del 1999 es defineixen «els serveis i equipaments culturals, les associacions, el foment de les pràctiques culturals, les estratègies educatives des de la cultura» com a elements redistributius de coneixement.

Els projectes d'aquesta línia s'estructuren en tres objectius: serveis de proximitat i d'acció sobre la comunitat, estratègies educatives des de la cultura, i suport a l'associacionisme de la ciutat.

En aquest apartat s'esdevé un dels casos en què el canvi positiu és més indiscutible: el procés d'implantació del Pla de Biblioteques i tot allò relacionat amb aquests equipaments. Allò que s'ha anomenat la «revolució silenciosa», que de forma més substantiva ha canviat el panorama cultural de la ciutat en aquests anys. El paper de les biblioteques, des de la perspectiva de l'accés a la cultura i com a estratègia per evitar o disminuir la fractura digital; el seu paper des de la perspectiva d'equipament de proximitat, des de la perspectiva simbòlica i des de la perspectiva relacional, són alguns dels àmbits des dels quals es poden descriure els múltiples impactes que ha tingut aquest procés.

L'altre eix d'aquesta línia que presenta un balanç positiu fa referència als processos de reflexió i de compromís que s'han iniciat en aquest període:

l'aprovació de l'Agenda 21 de la cultura (amb un èmfasi en els aspectes més constituents de la cultura), els Diàlegs del Fòrum 2004 (amb una presència destacada de reflexions entorn a aquests elements) i el procés, encara inacabat, d'aprovació de la Carta de drets i deures culturals, són una bona prova de l'avenç en aquesta línia.

Finalment, hi ha tres aspectes en què s'ha avançat de manera parcial, però sobre els quals cal articular estratègies de caràcter més global: el paper del centres cívics, la relació entre educació i cultura i l'associacionisme cultural.

Línia 3: *Incorporar Barcelona en el fluxos de la cultura digital*

En la definició d'aquesta línia, el Pla Estratègic fa referència al «nou paradigma cultural que emergeix associat a l'extensió de les noves tecnologies de la comunicació». Per a aquesta línia es proposen projectes a partir de quatre objectius: facilitar el procés de digitalització i tecnificació del sector cultural; interconnectar la comunitat cultural de la ciutat; situar Barcelona en els fluxos globals de la nova cultura, i facilitar un accés intel·ligent dels ciutadans i les ciutadanes a les noves tecnologies.

En el primer objectiu es fa referència a un procés dels sectors culturals mateixos. Podem dir que, en general, els sectors culturals han dut a terme *el* procés al qual es feia referència i que, en part, ho han fet amb el suport de les diferents administracions. Però també hem de constatar que no ens podem referir *al* procés amb la singularitat i limitació que implica l'article determinat, ja que es tracta d'un procés continuat de renovació i actualització constants.

El segon i el tercer objectius estan relacionats amb conceptes com interconnectar, comunicar, informar i difondre. Al marge de diferents iniciatives que s'han portat a terme en aquest període, cal destacar molt especialment el desenvolupament del Canal Cultura. Aquesta xarxa de xarxes, creada per l'Institut de Cultura, és una proposta oberta per donar

resposta a totes les necessitats de comunicar i interconnectar els diferents operadors culturals, des del creador fins al consumidor.

Finalment, l'objectiu de facilitar-ne l'accés, està força cobert gràcies a la tasca feta per la xarxa de biblioteques. No obstant això, el caràcter «d'intel·ligent» que es reclamava en l'enunciat del 1999 caldria dotar-lo d'un contingut més concret i definir, a partir d'això, unes estratègies que haurien de ser coordinades amb el sector educatiu.

Línia 4: Dinamitzar el conjunt patrimonial de Barcelona

La dinamització del conjunt patrimonial es defineix en el Pla estratègic del 1999 «com la millor garantia d'expressar la singularitat (de la ciutat) en un context cada vegada més globalitzat». Els projectes que s'agrupen en els cinc objectius de la línia són: una xarxa renovada d'equipaments i serveis en l'àmbit del patrimoni a la ciutat; incentivar la producció i difusió de coneixements dels museus, arxius i biblioteques de la ciutat; millorar la gestió dels museus i arxius de la ciutat; augmentar les col·leccions, i veure la ciutat com a conjunt museable i canviant.

Els grans reptes plantejats en el moment de la presentació del Pla estan en bona mesura resolts o en vies de resoldre's. En primer lloc, i de forma destacada, s'ha d'assenyalar la finalització de les obres del Museu Nacional d'Art de Catalunya, que va inaugurar l'última fase de remodelació al final del 2004, i l'agrupació definitiva de les col·leccions del Museu d'Art Modern i del Museu d'Art de Catalunya.

En relació amb altres remodelacions o noves construccions, també s'ha complert amb allò que estava previst. S'ha remodelat el Museu Picasso, amb un important increment de l'espai expositiu i de serveis per als visitants. També s'ha actuat al Museu Frederic Marès amb la remodelació de la cripta i l'obertura de la sala d'exposicions temporals. Pel que fa al Museu d'Història de la Ciutat, tot allò que estava previst s'ha fet

(remodelació del Palau Reial i la Casa Padellàs i diferents intervencions arqueològiques). Igualment, la descoberta arqueològica a l'interior de l'antic mercat del Born ha provocat que s'hagi hagut de donar noves respostes a les noves necessitats. Així mateix, es preveu inaugurar durant el 2007 la nova seu del Museu de la Música, mentre que el Centre de Disseny disposa ja d'un projecte en fase molt avançada. Cal insistir que totes aquestes intervencions constitueixen les propostes més estratègiques d'aquesta línia.

Hi ha un altre ventall d'aspectes en els quals s'ha avançat gràcies a l'impuls del Fòrum 2004 i a la programació dels anys temàtics, com és la coordinació entre museus o la seva projecció internacional. En aquest àmbit de la projecció cal destacar la consolidació i el protagonisme del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA).

Línia 5: *Vertebrar Barcelona com un espai cultural singular i metropolitana*

La línia 5 aportà una mirada metropolitana al Pla estratègic. Una mirada que partia d'allò que en el Pla estratègic, com en molts altres àmbits, s'anomena *la ciutat real*, «una metròpoli policèntrica que acull més de quatre milions d'habitants». La concreció d'aquesta mirada es concentrà únicament en deu projectes d'actuació. Projectes que responien, alhora, als objectius de cooperació i coordinació de xarxes, a la creació d'estratègies comunes i a promoure l'accessibilitat a l'oferta d'activitats i serveis culturals.

Aquesta línia presenta dificultats específiques a l'hora de ser avaluada. En el seu moment va representar una declaració d'intencions, l'expressió d'un reconeixement i d'una voluntat amb sentit en ella mateixa. No obstant això, la seva concreció ja tenia dificultats importants en el redactat del mateix Pla, ja que es formulaven deu propostes sense articular-les en diferents objectius.

D'altra banda, la realitat metropolitana és incontestable i, per tant, la necessitat d'articular estratègies comunes es manté. La iniciativa del Fòrum Metropolità de Regidors va suposar un primer pas. La realitat quotidiana de col·laboracions concretes i, sobretot, de pràctiques per part dels diferents operadors culturals ens mostren que la ciutat real és un espai cultural i cívic compartit. No obstant això, continua faltant la possibilitat de concretar aquesta realitat en un discurs i en una articulació global.

Línia 6: Projectar Barcelona com a plataforma de promoció internacional

La línia estratègica 6 es desenvolupa en el Pla estratègic del 1999 a partir de la necessitat de visibilitzar Barcelona dins la xarxa global de ciutats a través de la cultura. I, per fer-ho, es planteja emfasitzar les connexions amb la resta del món. Els objectius d'aquesta línia es poden resumir de la forma següent: la creació d'espais físics i virtuals per al foment de les coproduccions, l'intercanvi i la distribució de les produccions fetes a Barcelona; generar condicions per atreure creadors; ús de Barcelona com a escenari de vehiculació d'expressions culturals internacionals i estatals; reforçar el caràcter internacional dels esdeveniments de la ciutat; aprofitar sinergies entre sector cultural i turisme, i aprofitar les oportunitats que del Fòrum 2004 per impulsar la imatge de Barcelona com a ciutat de cultura.

Si partim de l'enunciat de la línia («Projectar Barcelona com a plataforma de promoció internacional»), s'ha de concloure que aquests anys han estat extraordinàriament positius i que la valoració d'aquesta línia ha de ser, en termes generals, també positiva. Tres factors tenen a veure amb l'increment de la internacionalització. En primer lloc, una variable de difícil quantificació, atesa la seva intangibilitat, però que es constata de manera contínua: la consolidació de la «marca Barcelona» com a etiqueta de

qualitat, en qualsevol dels àmbits de la cultura. En segon lloc, l'increment de la internacionalització dels principals equipaments culturals de la ciutat i l'augment de les coproduccions internacionals, tant dels equipaments culturals (MACBA, CCCB, etc.) com dels festivals, especialment el Grec. El darrer factor rellevant té a veure amb l'èxit i l'atractivitat dels esdeveniments internacionals impulsats per la ciutat.

Del balanç de les sis línies, se'n desprèn la constatació que, en bona mesura, els objectius del Pla del 1999 s'han complert.

La política cultural, avui, té una molt més gran centralitat en el conjunt de polítiques públiques i, alhora, el conjunt d'agents socials i econòmics de la ciutat atribueixen una importància molt rellevant a la cultura com a factor de desenvolupament.

Durant aquests darrers anys el pressupost públic de cultura ha crescut de manera molt significativa a la ciutat i cada vegada és més palesa la importància de la cultura en relació amb sectors econòmics estratègics de Barcelona.

D'altra banda, el sistema cultural institucionalitzat ha millorat sensiblement. L'acabament de les principals infraestructures de capitalitat (MNAC, Auditori, etc.) o l'extensió de la xarxa de biblioteques públiques són indicadors evidents dels avenços assolits.

Però també han evolucionat de manera molt significativa els sectors privats de la cultura; cinema, teatre i edició han desenvolupat projectes empresarials molt potents, amb una capacitat més que notable de producció i de difusió. Igualment, s'han beneficiat de nous mecanismes i programes de suport les indústries culturals, com ara l'ICIC, Barcelona Plató o el Consorci per a la Rehabilitació de Teatres Privats. També ha millorat significativament la capacitat de projecció internacional de la

cultura; creadors i empreses han estat capaços de projectar el seu treball més enllà de la ciutat.

En la mateixa línia, els equipaments culturals públics han ampliat les seves capacitats de projecció internacional i la ciutat ha promogut esdeveniments amb capacitat per projectar-se, com l'Any Gaudí 2002 o l'Any del Llibre i la Lectura 2005.

En definitiva, avui el sistema cultural de Barcelona és més potent que fa sis o set anys. Tant el sistema públic com els sectors empresarials han millorat sensiblement; el públic de la cultura ha crescut de manera més que significativa i el conjunt de la ciutat considera les potencialitats estratègiques de la cultura en relació amb el desenvolupament de la ciutat. Amb tota seguretat, aquests factors positius serviran per afrontar els reptes del nou context globalitzat.

2. EL NOU CONTEXT CULTURAL DE BARCELONA

Tots som protagonistes en la creació d'una nova topografia cultural i d'un nou ordre social, en el qual nosaltres som «altres», i necessitem els altres «altres» per existir. La hibridació ja no és discutible. És un fet demogràfic, racial, social i cultural.

Guillermo Gómez-Peña, *The New World Border*

2.1. Dinàmiques globals

La cultura és cada vegada més important per a les ciutats. En aquest capítol es presenten alguns dels elements que dibuixen un nou context per a la cultura. El context no és substancialment diferent a aquell que s'esmentava en el Pla del 1999, però es pot afirmar que algunes tendències s'han accentuat i mereixen ser destacades de nou, i també analitzar quin reflex ha tingut cadascuna de les tendències a Barcelona.

2.1.1. Cultura i mundialització

Hi ha molts exemples de la creixent importància de la cultura en el procés de mundialització. D'una banda, potser el més evident en la realitat quotidiana, són els moviments de població. Hi ha un nombre creixent de població que manté vincles forts amb altres ciutats del món, sovint el seu lloc de naixement, però també amb altres llocs de residència anterior, o les ciutats de residència de familiars o companys. La mobilitat i les migracions obliguen a traduir a l'escala local els reptes sobre el diàleg intercultural. Els habitants d'una ciutat, avui, ja no responen només a una lògica *local*, sinó també a situacions generades en altres geografies. Aquesta creixent diversitat obliga a replantejar-se els imaginaris i les polítiques locals, i a incorporar-hi (com ha fet històricament Barcelona), els nous habitants;

d'altra banda, aquesta diversitat comporta major connectivitat i, per tant, un potencial gran per tal que la diversitat sigui «productiva».

La revolució tecnològica, i especialment les tecnologies associades a Internet, demana replantejar els mecanismes de producció i d'accés als béns i als serveis culturals. Un creixent nombre de població utilitza les noves tecnologies com a mitjà per accedir a la producció cultural i com a entorn de producció, difusió o comunicació. En els darrers anys s'han fet més públics els debats sobre l'adequació de les lleis de la propietat intel·lectual als nous entorns digitals. Hom es qüestiona quins nous equilibris cal trobar entre els drets associats a la creació i els drets associats a la participació (i al caire públic de la cultura).

Els processos d'integració econòmica i d'obertura dels mercats provoquen el debat sobre el caire excepcional de la cultura en el comerç, amb temes com les quotes de producció nacional, europea i d'altres països, especialment en el món de l'audiovisual. L'antic debat sobre l'excepció cultural s'ha transformat en un debat sobre la diversitat cultural i la necessitat de trobar els mitjans més adients per poder promoure les expressions culturals minoritàries.

Les creixents desigualtats en la renda, i també les exclusions que generen, poden ser associades a una dimensió cultural. Es poden constatar tendències vers una creixent segregació de la ciutadania: en l'homogeneïtzació de certes àrees de residència, en la utilització dels espais públics, o en l'ús d'alguns serveis, com l'educació o, també, la cultura. Molts han intentat i intenten instrumentalitzar aquestes desigualtats per generar racisme o xenofòbia.

2.1.2. Un món més urbà

La mundialització s'articula a l'entorn de les ciutats. La població es continua concentrant als nuclis urbans, tant a les grans metròpolis del món en desenvolupament (fruit de l'èxode rural dels seus països respectius)

com als països rics. Les ciutats creixen en extensió i el governament territorial esdevé complex, vist que els límits municipals no es corresponen amb els límits funcionals de les metròpolis.

En paral·lel, més que en cap altre moment, la població demana uns governs pròxims, responsables amb la democràcia i eficients en els seus serveis. Diversos informes nacionals i internacionals, publicats en aquests darrers anys per les Nacions Unides o la Unió Europea, per exemple, han reconegut que les ciutats tenen un paper de primer ordre com a elements de democratització i d'eficiència. Aquests informes assenyalen, també i de manera molt reiterada, les mancances de finançament dels governs locals. Finalment, demanen major cooperació, entre els mateixos governs locals, i entre aquests (sobretot els que conviuen en una realitat metropolitana) i les administracions nacionals i estatals.

Les ciutats són les dipositàries dels grans problemes de la mundialització. Sense les ciutats, aquests problemes no poden trobar vies d'articulació. Però les ciutats no tenen, avui, prou eines per fer-hi front.

2.1.3. Convivència, interculturalitat i participació en cultura

Les ciutats del segle XXI apleguen persones nascudes a altres indrets, amb qui mantenen filiacions estretes i contactes constants. Les ciutats del segle XXI són multiculturals. Viure en una ciutat significa viure amb estrangers, és a dir, amb persones amb qui no necessàriament compartim la història, els referents, els símbols, etc.; en la història ha estat sempre així, i la mundialització actual sols accentua i accelera un fenomen que no és nou a les ciutats.

Avui, les ciutats es plantegen com el reconeixement de la diferència no ha de produir discriminació, i de quina manera es generen les millors condicions perquè el «territori» de la ciutat generi noves identitats compartides. En aquest sentit, l'Agenda 21 de la cultura, per exemple, assenjala que és necessària tant «la continuïtat i el desenvolupament de

les cultures locals originàries, portadores d'una relació històrica i interactiva amb el territori», com «l'expressió i la participació de les persones amb cultures procedents de la immigració o arrelades originàriament en altres territoris», atès que «aquest compromís recíproc és el fonament dels processos de convivència i interculturalitat que, de fet, sense aquest nom, han contribuït a configurar la identitat de cada ciutat».

Barcelona ha augmentat el nombre de residents nascuts a l'estranger, des de 29.354 persones l'any 1996 (l'1,9% dels residents) a les 260.058 empadronades el 2006 (el 15,9%). Aquest fet comporta un canvi substancial en la percepció de la ciutat pels mateixos habitants, en les pràctiques culturals i en les estratègies dels agents de la cultura.

El pas de les generacions i l'arribada de nova població obliguen a reformular, periòdicament, el pacte social sobre el qual les ciutats es construeixen. Barcelona ha bastit el seu desenvolupament en els darrers 25 anys en un pacte social que tenia unes bases culturals que avui resulta necessari repensar i projectar vers el futur amb uns horitzons temporals prou amplis. Cal analitzar, per exemple, la participació de la ciutadania en els equipaments i els esdeveniments culturals. Per un costat trobem un gruix significatiu de consumidors i practicants intensius de cultura, cap a qui s'orienta la majoria de l'oferta dels equipaments culturals de la ciutat; per un altre costat, ens trobem amb una part important de la població no usuària de la cultura relacionada amb un «equipament cultural» (tot i que potser és consumidora cultural a la seva llar). Si una major amplitud social de la participació en cultura és necessària, llavors els projectes encaminats a la generació de nous públics, i la relació entre els àmbits i les institucions dels món de l'educació, el benestar social, la cultura i el territori esdevenen prioritaris.

2.1.4. Competència i atractivitat

La urbanització del món i l'obertura dels mercats econòmics han comportat una accentuació de la competència entre les ciutats per atreure inversions

econòmiques i humanes. Les ciutats malden per acollir institucions, organitzacions i esdeveniments internacionals, per captar fluxos de turisme, per seduir personal qualificat, etc. Les ciutats volen mostrar les millors condicions, amb una «oferta cultural rica», vinculada a una «alta qualitat de vida», i la millor imatge per atreure capital i personal. Aquesta creixent competència té un fort component cultural.

Al final dels anys setanta, una diagnosi rigorosa sobre el futur de Barcelona, l'energia continguda per 40 anys de dictadura, un sòlid pacte social, les noves institucions democràtiques i l'esforç de tota una generació van donar inici a un període de més de 25 anys que ha permès a la nostra ciutat situar-se en el mapa mundial de les ciutats. Barcelona s'ha dotat de moltes de les infraestructures necessàries i ha dut a terme amb èmfasi la «projecció» de la ciutat.

L'atractivitat de Barcelona ha tingut molts efectes positius (els darrers anys s'ha fet més evident), i també en té de negatius: la concentració del turisme en algunes àrees específiques, la saturació de molts espais públics, etc.

Atès que una part molt important de l'atractivitat de Barcelona reposa en la seva oferta cultural (entesa en un sentit ampli, que inclouria tant els equipaments culturals de la ciutat com el patrimoni tangible i intangible, i on els espais públics desenvolupen un paper molt important), sembla necessari considerar la importància d'una mirada cultural, des del sector cultural de Barcelona, per a l'anàlisi i la proposta de solucions per a aquests reptes.

2.1.5. Projecte urbà i producció cultural

Les ciutats són els centres emissors de productes i expressions culturals que poden ser difosos, potencialment, arreu del món. Les indústries culturals i creatives (orientades al mercat i gestionades des d'una visió empresarial), configuren un pes molt important en la base econòmica de

moltes ciutats i tenen, sempre, una forta imbricació amb els altres elements del sistema cultural (orientat en bona part al servei públic).

El recent Pla estratègic metropolità de Barcelona fa una aposta decidida pel denominat «sector quinari», que inclou totes les activitats econòmiques que es basen en la generació o distribució de coneixement, i també en els processos de creativitat i innovació com a processos fonamentals en la seva activitat. El món de la cultura (els creadors i productors culturals de la ciutat) forma sistema amb totes les iniciatives que tenen a veure amb el coneixement.

El creixement dels diferents sectors culturals de Barcelona ha evolucionat de forma positiva aquests darrers anys. Avui és indiscutible que, de manera directa i indirecta, les activitats culturals són generadores de valor afegit i creadores d'ocupació. La producció cultural feta a Barcelona és ben vista arreu del món. En una gran majoria de sectors de la cultura trobem creadors, sobretot europeus i iberoamericans, però també d'altres parts del món, que manifesten el seu interès per treballar a Barcelona o per cooperar amb els agents culturals de la ciutat. L'atractivitat de Barcelona gaudeix d'un fort reconeixement internacional. Aquesta situació comporta nous reptes, relacionats amb l'obertura del sistema cultural de la ciutat a nous agents (residents a Barcelona o a fora), i amb la formulació de nous models de gestió que permetin el desenvolupament de tota mena de projectes culturals.

2.1.6. Equipaments culturals

Els grans equipaments tendien, fins no fa gaires anys, a orientar les seves activitats cap a l'excel·lència en el seu camp, i a oblidar, o no prioritzar, els projectes que cercaven un impacte directe tant en el barri en el qual estan ubicats com en els públics no fidelitzats. D'altra banda, els equipaments culturals de barri o districte (biblioteca, centre cívic, etc.) es remetien només al seu cercle més immediat i no orientaven cap de les seves activitats vers els habitants de tota la ciutat.

Avui en dia, és possible dislocar aquestes escales. Es constata que els grans equipaments s'obren a la cooperació amb una diversitat d'agents socials i culturals. Es constata també que els equipaments de barri poden esdevenir referents a tota la ciutat en un tema especialitzat.

La finalització dels grans equipaments culturals de Barcelona ha permès que aquests naveguin «a velocitat de creuer», que tinguin les dificultats i els reptes inherents a uns equipaments d'aquesta mena. En molts casos (museus, teatres, centres d'art, etc.), aquests gaudeixen de les condicions per realitzar-hi projectes culturals equiparables als de les ciutats de la nostra dimensió, i ho demostren amb les coproduccions que emprenen amb els seus homòlegs (sobretot europeus), i amb el ressò internacional que gaudeixen moltes de les seves produccions. D'altra banda, en els darrers anys, han sorgit un seguit d'iniciatives independents que han assolit bones crítiques i s'han fet un lloc en l'ecosistema cultural de la ciutat. L'actualització del Pla estratègic ha suposat la realització d'un esforç per detectar les fortaleeses i les mancances existents en cadascun dels sectors culturals (vegeu capítol 2.2.). En aquest sentit, hom pot constatar que, en general, les condicions per a la producció cultural a Barcelona són avui millors que en la darrera dècada del segle XX. En el moment que Barcelona és a punt de completar la seva dotació de grans equipaments culturals, alhora, els habitants de la ciutat demanen més proximitat a tots els equipaments i serveis públics, incloent-hi els culturals.

2.1.7. El nou marc per a les polítiques culturals i l'Agenda 21 de la cultura

En els darrers anys, un concepte ha articulat el debat en les polítiques culturals. Es tracta del concepte de «diversitat cultural». La UNESCO ha aprovat dos documents (el 2001 i el 2005) sobre aquest tema. L'any 2001 la Declaració sobre la diversitat cultural, que posa de manifest: a) la riquesa que, per al món, significa l'existència d'una diversitat de cultures, i (b) la importància d'imbricar cultura, diversitat i drets individuals, tancant el

pas al «relativisme cultural» que qüestiona els drets humans. L'any 2005 la UNESCO aprovava la Convenció sobre la Diversitat Cultural, un document amb valor jurídic que aposta per un reequilibri en la producció i la difusió de béns i serveis, actualment molt concentrats en alguns països rics.

En paral·lel, el Programa de Nacions Unides per al desenvolupament titulava l'informe per al desenvolupament humà de l'any 2004 «La llibertat cultural en el món divers d'avui», i afirmava que tota política de desenvolupament, en països rics o països pobres, havia d'incorporar una dimensió cultural, basada en els drets i les llibertats fonamentals, amb l'objectiu de donar, a cada ciutadà del món, més eines per desenvolupar el projecte de llibertat personal.

Tot i que aquests documents tenen un impacte menor per a les polítiques culturals de les ciutats, sí que legitimen, al més alt nivell, d'una banda, entendre la cultura en la seva multiplicitat d'expressions que cal respectar i promoure i de l'altra, el paper de la cultura no com un instrument al servei d'altres objectius, sinó com una dimensió del desenvolupament.

L'Ajuntament de Barcelona va aprovar el 24 de febrer de 2006, per unanimitat per part de tots els grups del Plenari, una declaració institucional en la qual celebra l'aprovació per part de la UNESCO de la Convenció sobre la Diversitat Cultural. En aquesta declaració, l'Ajuntament de Barcelona es compromet «a reforçar el valor de la cultura com a eix de desenvolupament de la ciutat, promovent la diversitat de les expressions culturals i fomentant la convivència entre elles».

Aprovada el 8 de maig de 2004 per ciutats i governs locals d'arreu del món «compromesos amb els drets humans, la diversitat cultural, la sostenibilitat, la democràcia participativa i la generació de condicions per a la pau», l'Agenda 21 de la cultura és la primera declaració sobre el desenvolupament cultural a escala urbana, i ha estat ratificada pels plenaris municipals de ciutats com Bogotà, Mont-real i Porto Alegre. La seva aprovació ha donat lloc a la constitució d'un grup de treball en el si de l'organització mundial Ciutats i Governos Locals Units (CGLU), que duu a

terme el seguiment de les iniciatives que, arreu del món, executen la implantació de l'Agenda 21 de la cultura.

L'Agenda 21 de la cultura exigeix unes polítiques orientades a la participació activa de la ciutadania en projectes culturals i la necessitat de tenir una mirada cultural sobre tots els projectes de la ciutat (urbanístics, econòmics o socials). L'Agenda 21 de la cultura —el text de la qual es pot trobar en el CD annex a aquest document— també posa l'accent en aquells valors que són intrínsecament del món de la cultura: la memòria, la creativitat, l'excel·lència, el coneixement crític, el ritualisme, etc. Aquests conceptes articulen el treball dels professionals del món de la cultura, els quals esdevenen imprescindibles per posar aquests valors al servei dels ciutadans.

El dia 21 de maig de 2004, el Plenari de l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant una mesura de govern, va aprovar per unanimitat la seva adhesió a l'Agenda 21 de la cultura.

2.2. Els sectors culturals a Barcelona

La realitat cultural de Barcelona no es pot concebre sense una mirada als diversos sectors, ateses les lògiques diverses de funcionament, les diferents trajectòries històriques, i també els diversos graus de maduració i de consolidació de cadascun d'aquests. En aquest sentit, a continuació es presenten els aspectes analítics i valoratius més rellevants, en clau sectorial. Són la síntesi dels debats i les conclusions de les taules d'anàlisi sectorial, el contingut íntegre dels quals es pot consultar en la documentació recollida en el CD annex a aquest document.

2.2.1. La música

Barcelona viu un bon moment pel que fa al nivell artístic dels creadors, que gaudeixen de reconeixement i projecció internacional en el món del flamenc, del jazz, de la cançó, de l'òpera, de la música tradicional, de la música clàssica contemporània, de la música electrònica, de l'*indie*, del mestís o de l'anomenat «so Barcelona».

Tres factors tenen a veure amb aquest bon moment creatiu. D'una banda, la formació i la tasca de suport a la creació. En segon lloc, l'acollida de creadors foranis i l'aportació musical d'altres cultures que s'han incorporat a la ciutat. I, finalment, el desenvolupament de les noves tecnologies, que ha ajudat a difondre tant el treball de músiques minoritàries, com d'altres de gran acceptació popular.

Tot i la crisi de la indústria discogràfica —i malgrat que la gran indústria es localitza a Madrid—, Barcelona compta en aquest moment amb 66

discogràfiques, moltes de les quals independents, i molt lligades al fenomen creatiu de la ciutat.

En l'àmbit de la difusió musical, destaca positivament l'alt nombre de festivals especialitzats, que projecten internacionalment la ciutat i que configuren una oferta diversificada. El Festival Folk Internacional Tradicionàrius, BarnaSants, el Festival de Guitarra de Barcelona, el Festival de Música Antiga, els Festivals de Flamenc de Ciutat Vella i el dels Nou Barris, Sonar, Primavera Sound, el Festival d'Estiu de Barcelona Grec, el BAM, el Festival de Músiques del Món, Gràcia Territori Sonor, Hipersons, el Festival de Jazz de Barcelona i el Festival del Mil·lenni, per citar-ne només alguns.

Es constaten dificultats en l'àmbit de les sales de música, ja que, malgrat la seva vitalitat i el seu paper clau en el suport als nous creadors i a la visibilitat de la música local (l'any 2005 les 60 sales de música de la ciutat han realitzat 3.000 actuacions, convocant a 500.000 persones, segons dades de l'Institut de Cultura), es produeix una col·lisió amb la normativa actual, que no les percep com a equipaments culturals. Aquesta mateixa problemàtica es reproduïx en espais culturals privats que acullen altres activitats escèniques.

Pel que fa a la intervenció pública, sobresurt l'impacte positiu dels tres grans equipaments. El funcionament de l'Auditori, del Palau de la Música i del Liceu ha suposat un augment del públic i una major diversificació de l'oferta. La recent obertura, a l'espai de l'Auditori, de la Sala de Cambra i la Sala Polivalent, sumades a la que ja existeix del Petit Palau, faran que aquests grans equipaments comptin amb una bona oferta de mitjà format.

En deu anys quasi s'han triplicat els espectadors de música en viu a Barcelona (concerts, temporades i festivals). Dels 806.165 de 1996 s'ha

passat a 2.080.156 el 2005, segons dades de l'Institut de Cultura de Barcelona.

Entre les mancances, però, destaca el deficitari desplegament del sistema públic d'equipaments de formació musical de base. Malgrat la rellevància de la tasca que desenvolupen la trentena d'escoles privades de música, només hi ha tres escoles municipals (aviat en seran sis) a tota la ciutat. Pel que fa a la formació de grau mitjà i superior, l'espai públic el cobreixen el Conservatori Municipal i l'ESMUC, i el Conservatori del Liceu i el Taller de Músics des de l'àmbit privat.

2.2.2. El llibre i la lectura

En l'àmbit de la creació literària en llengua catalana, podem parlar d'un moment de gran qualitat i quantitat. Crítics i experts coincideixen a assenyalar que assistim a un moment d'excel·lència d'escriptura, amb obres que ja són de referència per als lectors inquiets, especialment si parlem de narrativa i de poesia. No obstant això, el català és una llengua per a la creació però no es publica prou assaig en català —sobre aspectes que vagin més enllà de la cultura catalana—, ja sigui de creació pròpia o per la via de la traducció.

En relació amb la indústria editorial, Barcelona continua essent capital editorial; la ciutat ocupa una posició de lideratge en alguns dels subsectors editorials del conjunt de la producció editorial estatal. És una indústria consolidada i amb projecció internacional. Malgrat que hagi de fer front a una certa crisi dels suports tradicionals, pot veure's beneficiada per les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies de la informació i de la comunicació. Una dificultat, aquesta en l'àmbit de la difusió i la distribució, se situa en la dimensió del mercat del llibre en català, que és petit i amb poques possibilitats naturals de creixement.

Pel que fa a una consideració del públic lector, la lectura entre els adolescents continua essent una de les debilitats rellevants. Hi ha acord a destacar que no s'ha superat la disminució de la lectura que es produeix a partir de la franja dels dotze als catorze anys.

En l'àmbit de la intervenció pública en el sector de llibre i la lectura, destaca l'èxit en el desplegament del Pla de Biblioteques 1998-2010 que, a banda de l'aspecte d'infraestructura, ha convertit les biblioteques en centres culturals de proximitat. Ara mateix, Barcelona disposa d'una xarxa de 30 biblioteques públiques, que s'ampliaran fins a 40 l'any 2010, i que registra notables indicadors de rendiment (usos, hores d'obertura, etc.).

Destaca el creixement sostingut d'usuaris de les biblioteques públiques: De 1.525.849 el 1996, s'ha passat a 4.421.266 el 2005, segons dades del Consorci de Biblioteques de Barcelona.

Igualment, l'Any del Llibre i la Lectura (2005), més enllà de la seva dimensió d'esdeveniment i de les xifres de participació, ha destacat per la seva capacitat de vincular un dels sectors més dinàmics de l'economia de la ciutat a un projecte conjunt.

2.2.3. El cinema i l'audiovisual

Barcelona disposa de talent creatiu i de professionals amb experiència (directors, tècnics, actors, càmeres, escenògrafs, etc). La majoria d'ells han alternat la seva tasca entre el cinema, la publicitat i la televisió; molts d'ells han compaginat els projectes a Barcelona amb produccions a Madrid, tradicionalment el centre de producció líder en àrees com el llargmetratge o la televisió.

Malgrat que la producció de llargmetratges no ha estat tradicionalment molt gran a Barcelona, recentment s'han desenvolupat nous productes i

gèneres com el documental, el curtmetratge, l'animació, els telefilms, que han vehiculat la creativitat i han donat sortida professional a nous creadors.

L'atomització de la producció (moltes productores petites i mitjanes) és una debilitat del sector. A més, en el moment actual, la seva dependència dels avenços tecnològics és molt elevada; noves tecnologies i nous suports, que porten a nous formats i a nous continguts.

La producció de programes per a televisió no ha estat favorable al sector de la ciutat, ja que la majoria de televisions privades tenen la seu a Madrid. No obstant això, algunes productores treballen amb èxit per a les televisions de l'Estat (públiques, autonòmiques o privades), a vegades des de centres de producció de l'entorn de Barcelona. La publicitat, tradicionalment forta a Barcelona, ha sofert un degoteig cap a Madrid per la seva major capacitat com a centre financer que arrossega les grans multinacionals i agències de publicitat.

La distribució no és el punt fort de la cadena audiovisual a Barcelona. Les grans distribuïdores cinematogràfiques, lligades a les *majors*, estan ubicades a Madrid. Barcelona tampoc no disposa en aquests moments de cap mercat de referència estatal o internacional, ni general ni especialitzat, que sigui lloc de trobada de la professió, que permeti enfortir la nostra indústria i que faci de Barcelona un referent internacional.

L'exhibició cinematogràfica està patint els mateixos problemes que a Europa i els Estats Units: disminució d'espectadors, disminució de taquilla i tancament de sales. La majoria de sales de cinema estan lligades a les grans i mitjanes distribuïdores; un petit grup de sales programa cinema anomenat independent, europeu, d'autor o d'art i assaig.

El de Sitges continua essent l'únic festival de referència internacional en l'àrea de Barcelona. Paral·lelament, i gràcies a un teixit associatiu consolidat i un moviment espontani i relativament recent al voltant d'institucions culturals com el CCCB, s'ha anat perfilant un mapa de festivals i mostres temàtics que mantenen una oferta cinematogràfica que

transcorre al marge del circuit comercial i que, per tant, d'altra manera no arribaria a les pantalles de la ciutat. A més compleixen una tasca educadora i d'atracció i participació de nous públics.

El sector audiovisual de Barcelona supera les mateixes fronteres del municipi, ocupant la Barcelona real, és a dir, estenent-se per l'àrea metropolitana. De fet, quan parlem de l'audiovisual català estem parlant fonamentalment d'una concentració industrial al voltant de l'àrea metropolitana de Barcelona. Les principals competències en el marc de l'audiovisual, pel que fa a polítiques, lleis i regulacions en el terreny del finançament, marcs d'actuació, incentius, fiscalitat, polítiques comercials i de promoció, exhibició, etc., depenen de la Generalitat de Catalunya.

Barcelona Plató ha esdevingut la principal eina de relació entre l'Ajuntament de la ciutat i la indústria, des d'una triple finalitat: promoure Barcelona com a ciutat de rodatges, donar servei i informació a les productores locals i forànies, i facilitar l'obtenció de permisos de rodatge. Durant el 2005, Barcelona Plató va atendre 418 produccions, un 4% més que l'any anterior, i un 52% més que les ateses el 2002 (265). La posada en marxa de la *Barcelona-Catalunya Film Commission* ha de permetre aprofundir en alguns dels punts més dèbils de la intervenció pública, com són la relació amb la indústria local i l'augment de la promoció exterior.

Encara en l'àmbit de la intervenció pública es fan necessàries més polítiques que afavoreixin la concentració de la indústria audiovisual, en un marc de cooperació entre la indústria, l'Administració i la universitat per anar adequant les necessitat del sector als nous reptes. Aquest és el propòsit del Parc Barcelona Mèdia, centre en construcció al 22@ i integrat fonamentalment per l'Ajuntament, la Facultat de Comunicació de la UPF, el Centre d'Innovació i pel Media Complex.

Des del punt de vista de la innovació tecnològica, la digitalització, que s'està implantant a Europa a partir d'estàndards definits als Estats Units, és un repte que Barcelona no pot defugir. Aquest procés multiplicarà àmpliament els tipus de productes i els públics específics destinataris.

Finalment, cal destacar la consolidació de la formació universitària i professional amb la presència d'estudis de qualitat. La Universitat de Barcelona amb l'ESCAC, i també la Pompeu Fabra (amb el seu postgrau de documentals), la Ramon Llull i la Universitat Autònoma han creat estudis audiovisuals amb èxit.

2.2.4. El teatre

La creació teatral a Barcelona viu un bon moment, i en destaca positivament la vinculació de molts autors a la direcció escènica o a la interpretació. En termes de producció, la ciutat disposa d'un sistema públic potent, encapçalat pel Festival Grec i els tres equipaments principals (Teatre Nacional de Catalunya, Teatre Lliure i Mercat de les Flors). Igualment, teatres privats i sales alternatives, amb projectes empresarials consolidats, com Focus, Annexa o 3 x 3, han contribuït a construir un perfil de ciutat on hi ha molta producció, que sovint requereix de més possibilitats de visualització. Això no obstant, es pot afirmar que avui a Barcelona, com a fruit de la cooperació i coexistència de les dinàmiques públiques i privades, podem trobar una cartellera equilibrada entre el teatre de més risc i l'oferta amb un caràcter més comercial.

Pel que fa a l'exhibició, els teatres privats i les companyies han pogut afrontar les dificultats infraestructurals i de dotació tècnica amb la posada en marxa del Consorci per a la Rehabilitació de Teatres Privats de Barcelona. Tot i això, la persistència de mancances justifica plenament la recent renovació del Pla de rehabilitació de teatres fins al 2010, fruit de la cooperació institucional amb la Generalitat de Catalunya i el Ministeri de Cultura. Pel que fa a espais públics, bona part dels canvis en la realitat de les arts escèniques de Barcelona tenen a veure amb la posada en funcionament dels equipaments ja esmentats, d'una gran centralitat en el panorama escènic del país. Igualment, la ciutat destaca per la capacitat

dels teatres privats per desenvolupar projectes amb vocació pública, amb iniciatives de valor, com la direcció artística de sales privades.

Pel que fa al públic, tot i que en xifres absolutes el nombre d'espectadors de teatre ha crescut en les darrers anys, es detecta una tendència a l'estabilització; factor que caldrà corregir amb el suport a les iniciatives que permetin fidelitzar, com el *Club Teatre*, o totes aquelles que permetin ampliar públics, com les que vinculen cultura i educació, o aquelles que fomenten la creació emergent, com les que tenen lloc als centres cívics o espais privats o associatius.

Finalment, la projecció internacional del teatre fet a Barcelona ha millorat sensiblement durant els darrers anys. Els sistemes de coproducció assajats pel Festival Grec o pel Lliure, i les iniciatives de connexió amb els programadors i les xarxes de programadors internacionals, com el *Come and See* promogut per Ciatre i el TNC l'any 2006, assenyalen direccions que cal reforçar per mantenir una necessària internacionalització del sistema teatral barceloní i català.

Dels 2.062.816 espectadors totals d'arts escèniques (any 2005), 1.575.034 han estat en teatres privats i sales alternatives, mentre que 487.782 persones han anat a teatres públics. Malgrat l'estabilització de públics, creix l'índex d'ocupació (un 53% el 2003 i un 57% el 2005), segons dades de l'Institut de Cultura de Barcelona.

2.2.5. La dansa

En termes de creació, la dansa a Barcelona ha viscut en els darrers anys una explosió significativa, sobretot en l'àmbit de la creació contemporània emergent, i amb un component multidisciplinari. La dansa, avui en dia, és un dels sectors artístics que interacciona més amb altres disciplines

escèniques. Es pot parlar, també, d'un bon reconeixement internacional dels creadors locals.

En l'àmbit de la creativitat, els espais destinats a la creació (La Caldera, centres cívics, etc.) fan una labor imprescindible com a motors de base del sector i com a centres de suport a la creació.

En termes de producció, tot i les dificultats de les companyies a l'hora de fer-se un lloc en el sector i de sobreviure econòmicament, es reconeix alguna millora de les condicions. Pel que fa a les companyies ja consolidades, la majoria disposen de recursos propis (oficina, mànager, espai d'assaig).

El públic han anat augmentant progressivament en els darrers anys, increment que ha estat simultani a una major presència de la dansa en les programacions escèniques de la ciutat. Tot i així, continua essent un sector minoritari, si el comparem amb el teatre o la música en viu. Les dades reflexen un creixement de representacions de dansa a la ciutat (421 el 2002, 677 el 2004) i, també un increment dels públics (167.687 el 2002, 260.034 el 2004), segons xifres del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Falta una programació estable normalitzada i una major presència en els mitjans de comunicació. Es detecta una manca d'auditoris multifuncionals moderns, i especialment d'equipaments de nivell mitjà, destinats tant a la creació com a l'exhibició. El tancament de l'Espai de Música i Dansa ha deixat un buit, que no pot cobrir, de manera íntegra, el Centre de les Arts de Moviment.

Igualment, es detecta una manca de circuits coordinats i estables. Tot i que recentment s'ha observat una major obertura dels circuits a escala estatal, no s'ha aconseguit crear circuits, xarxes territorials operatives i estables, ni a Catalunya ni en l'àmbit internacional.

La cooperació institucional, en el marc del desenvolupament del Centre de les Arts de Moviment pot ajudar a neutralitzar un dels dèficits crònics del sector, com ha estat la multiplicitat i la duplicitat d'agents que han intervingut en el sector de la dansa a Barcelona, factor que sovint ha provocat desorientació en els diversos agents, des de la creació fins a la distribució i exhibició d'espectacles.

Malgrat que en els darrers anys s'ha assolit el nivell de formació oficial en l'àmbit dels ensenyaments artístics, cal incrementar i millorar l'oferta de formació continuada per als professionals i el reconeixement de les escoles privades de dansa.

2.2.6. El circ

El circ és un àmbit artístic amb àmplies oportunitats de creixement i evolució. La consolidació del projecte de l'Ateneu de 9 Barris ha generat noves potencialitats i oportunitats en un sector que destaca per la pluridisciplinarietat, la capacitat d'obrir nous camins en l'àmbit de la creació i el seu caràcter d'accessible per a tot tipus de públic.

Destaca la internacionalització del circ de la ciutat. El circ, pel seu caràcter nòmada, es nodreix dels intercanvis i les intenses relacions entre artistes de diverses procedències. Aglutina també creadors i artistes de la resta d'Europa i del món i, al mateix temps, fa que les propostes sorgides a la ciutat tinguin un gran potencial per circular i ser exportades a escala internacional. Només cal comprovar com entre les companyies catalanes el mercat més important, en alguns casos, és l'uropeu, molt per sobre del català i l'espanyol.

En termes de difusió, el circ és present en les programacions festives de la ciutat, especialment en la Mercè, i ha començat a ser present en els festivals locals, com ara el Grec. Es tracta d'iniciatives que tendeixen a la

normalització de la programació de circ a la ciutat. No obstant això, entre les debilitats podem situar la manca d'espais fixos, de centralitat, per a la difusió de les arts circenses, així com l'ampliació d'espais per la creació. Igualment, es constata alguna debilitat en els sistemes de comunicació que haurien de fer visible la programació de circ a la ciutat.

Malgrat que la diversitat i la riquesa creativa del circ són factors reconeguts institucionalment, el sector constata que el circ, com a art proper i popular, no s'aprofita del tot, especialment des de l'àmbit de les polítiques culturals de proximitat i els projectes d'integració social.

2.2.7. Les arts visuals

Els mecanismes de suport i acompanyament a la creació són encara febles. Hi ha espais i institucions que donen primeres oportunitats a creadors emergents (en aquest sentit, la posada en marxa i la consolidació d'Hangar com a espai de suport a la creació marca una fita significativa), però la precarietat de treball continua essent una constant en el sector, a excepció dels artistes reconeguts. Hi ha espais de creació independents dels grans espais institucionals que reclamen més reconeixement i suport de les institucions. Barcelona requereix espais destinats a la creació, espais taller, espais d'experimentació que acostumen a ser, alhora, espais de trobada i intercanvi. La pressió immobiliària està fent desaparèixer tallers d'artistes i espais de residència de creadors vinguts d'arreu.

Es detecta, també, un creixement dels processos artístics col·lectius i comunitaris, en detriment d'obres individuals d'artistes aïllats. Es valoren en aquest sentit els espais d'intercanvi, d'interlocució, de trobada entre artistes, i s'aprecia una major voluntat d'incidència en el territori i de transformació social.

Es desenvolupen nous formats d'expressió creativa i interseccions disciplinàries. En termes de producció, les dinàmiques actuals obliguen l'artista a utilitzar eines de gestió, de propietat intel·lectual i drets d'autor, de control de les noves tecnologies i de coneixement dels recursos i les xarxes de suport a la producció per poder fer-se camí en un mercat cada cop més globalitzat.

Pel que fa a la intervenció pública, i a banda de la ja esmentada posada en marxa de l'Hangar, destaca el projecte desenvolupat pel MACBA en els seus deu anys de funcionament, com a equipament de referència a escala estatal i internacional, amb vocació de fer una nova mirada sobre les arts visuals contemporànies.

El model d'actuació pública en termes culturals arriba a un final d'etapa i demana un canvi de mirada. La construcció dels grans equipaments de capitalitat, els esforços esmerçats en la projecció internacional de la ciutat, l'ús de la cultura com a eina de desenvolupament econòmic i atracció turística, han accentuat la dimensió de Barcelona com una ciutat aparador, preparada per programar i difondre cultura. Aquest vessant de la ciutat, però, cal lligar-lo a la ciutat laboratori i de producció. S'ha treballat molt el vèrtex superior de la piràmide, la difusió de l'excel·lència artística, però poc la base de generació d'idees i possibilitats de creació i proximitat.

La formació artística de Catalunya necessita obrir-se i diversificar-se. Actualment només hi ha dues possibilitats: la Facultat de Belles Arts i l'Escola Massana. Si es compara amb altres ciutats, en aquestes hi ha molta més diversitat de possibilitats per estudiar. Falta autocrítica del sistema universitari actual. Aquest continua essent molt rígid, tancat en si mateix, i excessivament paternalista/proteccionista envers els estudiants.

2.2.8. Memòria i patrimoni

La protecció i la difusió del patrimoni a la ciutat de Barcelona ha millorat considerablement en els darrers anys. Diverses fites conformen una millora considerable en el sistema patrimonial de la ciutat: el desembre del 2004 s'inaugurà el MNAC, finalitzant el seu llarg procés de creació. El nou Jardí Botànic s'inaugurà el 1999 i, quatre anys després, els nous espais de l'Institut Botànic de Barcelona. Han aparegut nous espais promoguts per la Fundació de la Caixa com CaixaForum, que inicià el 2002 les seves activitats a Montjuïc, i CosmoCaixa, que el 2004 substituï l'antic Museu de la Ciència. S'ha consolidat el MACBA, que enguany celebra el 10è aniversari. En els darrers anys s'han dut a terme importants millores i ampliació dels espais al Museu Picasso i al Museu d'Història de la Ciutat. També s'han obert a la ciutat nous espais de caràcter privat com la Fundació Fran Daurel, Foto Colectània, la Fundació Godia o l'Espai Volart.

Igualment, hi ha nous projectes de centres culturals en marxa, com és el Centre Cultural del Born, que, un cop acabades les tasques d'excavació i consolidació del jaciment, ha iniciat les obres de construcció; o el Museu de la Música, que preveu obrir les seves portes en el nou emplaçament a l'Auditori. S'ha iniciat també el procés de creació del nou Centre del Disseny i el del futur Museu de l'Esport.

Aquesta evolució recent ha revertit en una major capacitat de producció del sistema museístic de la ciutat (programacions, exposicions temporals, activitats per a escolars i públic familiar, etc.) i una major internacionalització de la seva activitat.

Es constata un creixement sostingut en el públic que visita els equipaments museístics de la ciutat. En deu anys, i segons dades de l'Institut de Cultura de Barcelona, quasi s'ha doblat el nombre de visites. De 5.319.890 visitants, el 1996, s'ha passat a 10.524.450, el 2005.

L'actual sistema d'avaluació dels museus és insuficient i sovint reduccionista. Cal una revisió dels sistemes d'avaluació i d'indicadors dels equipaments, avui centrats bàsicament en les xifres de visitants. Existeix una confusió sobre el què i el com es registra. Es detecta una necessitat d'unificar criteris i de fer una indispensable i honesta tasca de coordinació per elaborar estudis seriosos de públic, i introduir indicadors qualitius que mesurin altres aspectes de l'activitat d'un centre: la seva contribució a la recerca, la capacitat d'atracció de nou públic, la contribució a cobrir algunes necessitats i inquietuds de la població, la satisfacció dels visitants, etc.

La fragilitat dels recursos d'alguns museus en fa difícil l'evolució, el creixement i la millora. A banda dels grans museus, que gaudeixen de pressupostos alts i de prestigi i reconeixement internacionals, hi ha un grup de museus petits que posen de manifest la dificultat de tirar endavant alguns objectius i propostes per una insuficiència de recursos humans i econòmics.

2.2.9. Disseny

En l'àmbit del disseny, Barcelona gaudeix d'un posicionament internacional que contribueix al segell de personalitat de la ciutat. Barcelona compta amb una gran xarxa activa d'agents culturals amb un gran potencial per desenvolupar, que actualment generen un pol d'atracció considerable.

Prova de tot això és l'elevat nombre d'escoles i centres de formació que recullen totes les expectatives que es generen al voltant del binomi Barcelona-disseny i la quantitat de professionals ja formats que aterren aquí des d'altres parts dels món. Per contra, la manca d'un teixit industrial que valori els atributs positius de la innovació o que sigui capaç de destinar una part necessària de les seves inversions a I+D+D, provoca que

Barcelona sigui, en aquests moments, més un receptor i consumidor de disseny que no pas un productor actiu.

L'actual projecció del disseny no va acompanyada d'un impacte en el terreny econòmic i de producció. En aquest sentit, cal treballar per a una consolidació de la relació entre el disseny i aquests diferents agents econòmics. Paral·lelament, atès el caràcter efímer de moltes peces de disseny, es fa urgent la continuació d'una política de patrimonialització del disseny, iniciada ja pel Museu de les Arts Decoratives, que alhora contribueixi a la tasca de visibilització de la creativitat de la ciutat i a la seva projecció internacional. El futur Centre del Disseny de Barcelona complirà moltes de les funcions que han de contribuir a enfortir el panorama del disseny barceloní.

El projecte del Centre del Disseny de Barcelona, iniciat a principi de l'any 2001 i actualment en fase molt avançada, ha de representar un instrument vàlid per actuar en el panorama dels diferents sectors que, sota el paraigua genèric de procés de disseny, recull l'arquitectura, el disseny gràfic i la comunicació (tant digital com analògica), el disseny industrial i la moda. Un centre multidisciplinari, de dimensió polièdrica.

Tot plegat, valorant els actius dels quals ja disposa Barcelona, representats per associacions, col·lectius professionals, accions particulars, empreses i d'altres, han de permetre generar una gran xarxa activa —quasi com un «clúster del disseny i la innovació»— que ha de trobar en el Centre del Disseny el nòdul que generi mecanismes per detectar-traduir-comprendre la realitat actual de l'entorn del disseny i que propiciï des de l'obtenció de recursos tant institucionals com privats, la difusió d'accions i productes a escala internacional que resituïn Barcelona no solament com a consumidora de disseny, sinó també com a productora destacable.

2.2.10. La ciència

Ciència és cultura, juntament amb l'art i les humanitats. La integració de la ciència en la cultura esdevé condició indispensable per tal que les persones siguin competents en la societat del coneixement i per al reequilibri entre el poder i el saber. La proximitat, en aquest cas, implica la necessitat de posar en valor la ciència com a potencial creador d'idees i de pensament, com a base per a la plena condició de ciutadania.

Avui, a Barcelona, els equipaments culturals públics que desenvolupen projectes i activitats de difusió científica són els museus integrants del futur Museu d'Història Natural de Catalunya, o sigui, el Museu de Ciències Naturals, a la Ciutadella, el Jardí Botànic i l'Institut Botànic (centre mixt: Ajuntament de Barcelona i CSIC), a Montjuïc. A aquests centres, cal afegir el Zoo i CosmoCaixa. Destaca també la concentració d'equipaments que es troben al Raval i el potencial que tenen, aquests, d'esdevenir un «clúster científicocultural» de referència: el CSIC, la Reial Acadèmia de la Ciència, l'Institut d'Estudis Catalans i la nova Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

Es constata la necessitat d'incrementar la cultura científica dels ciutadans, la qual cosa requereix una major atenció per part de les institucions i els mitjans. Actualment és poc present, es destina a minories de persones «enteses» i no interfereix en el debat social. En aquest sentit, les biblioteques públiques i els programes de vinculació d'educació i cultura poden ser instruments per incrementar la difusió de la ciència i, en especial, l'ampliació de públic i de vocacions científiques.

2.2.11. Cultura popular i tradicional

En termes generals, s'ha produït un avenç important en la configuració del sector. En efecte, Barcelona en els darrers vint anys ha ampliat el seu mapa d'entitats i esdeveniments de tot tipus i, en el moment present, aquestes entitats, en col·laboració amb l'Administració, estan en fase de creació de seus socials estables: Casa dels Entremesos de Ciutat Vella, Centre Cultural de Sant Andreu, Casa dels Entremesos del Poblenou, local dels Castellers de Barcelona, local dels Castellers de Sants, etc.

També ha tingut lloc una major estructuració de la festa. S'ha creat un calendari festiu amb una litúrgia de celebració que ha singularitzat la festa de «marca» barcelonina i que una gran part dels ciutadans coneix, s'ha fet seva i se li ha atorgat el segell d'identitat i de tradició de la ciutat. Destaca un factor d'optimització dels recursos, perquè els recursos econòmics que es destinen a aquest àmbit tenen una alta rendibilitat; els membres de les entitats —un nombre considerable de persones de tots els estaments i, en alguns casos, de diverses procedències— participen com a voluntaris i els actes tenen una altíssima participació per part de la ciutadania.

La cultura popular i tradicional és factor de cohesió social. Els col·lectius de la nova onada d'immigració de la ciutat han creat una xarxa associativa àmplia, que comença a actuar no solament de suport assistencial i reivindicatiu, sinó com a element aglutinador i organitzador d'activitats culturals.

La introducció d'elements de creativitat i d'innovació en la cultura popular acostumen a ser molt beneficiosos per a la salut de les entitats, per a l'acceptació de la ciutadania i per a la ciutat mateixa. El terreny de les arts de carrer pot vehicular aquesta proposta de treball futur, en sintonia amb la línia que formula la Resolució del Parlament de Catalunya del 26 d'abril de

2006, en el sentit de «formular una política cultural per a les arts de carrer que tingui en compte la formació, la creació, la producció, la difusió de produccions i la participació social».

3. ELS NOUS ACCENTS DE CULTURA

El nou context, així com l'anàlisi de la cultura a Barcelona, han permès actualitzar el Pla Estratègic i formular nous reptes, definir nous accents de cultura i plantejar propostes de futur pel desenvolupament cultural de la ciutat.

3.1. La visió del nou Pla

El trànsit entre el segle XX i el XXI ha posat de manifest la importància i la transcendència de la cultura com a factor de desenvolupament. Aquesta constatació ha provocat un creixement important dels recursos públics destinats a la cultura i, alhora, ha fomentat una major centralitat de les polítiques culturals en el conjunt de les polítiques públiques. La cultura, sovint considerada com un complement més o menys decoratiu en relació amb la resta de dominis d'intervenció pública, ha passat a ser factor clau per al desenvolupament de les ciutats. Moltes metròpolis europees han superat les dificultats de l'eclipsi de la societat industrial, apostant per la cultura per encarar els reptes de futur.

Barcelona ha estat un referent internacional d'aquesta estratègia durant els darrers anys. Projectes com el 22@, que aposta per les indústries creatives, o la celebració d'esdeveniments, com l'any internacional Gaudí 2002, en favor del turisme cultural, o l'articulació de la renovada xarxa de biblioteques per garantir la igualtat en l'accés al coneixement a tots els barris de la ciutat, o la inversió continuada en la xarxa d'equipaments culturals, tot mantenint una oferta cultural de qualitat, són alguns exemples d'una intervenció sostinguda que ha buscat potenciar els efectes positius de la cultura en el creixement econòmic i la cohesió social a la ciutat.

La visió del nou Pla apel·la a la dimensió cultural del desenvolupament. Parteix de la constatació que el desenvolupament d'un territori no solament el conformen el creixement econòmic, una justa distribució de la riquesa i la sostenibilitat ambiental, sinó que se sosté també en el desenvolupament cultural. La importància d'aquesta constatació rau en la consideració de la cultura no com a instrument sinó com a dimensió del desenvolupament. De la combinació acurada d'aquestes quatre dimensions —riquesa, equitat, sostenibilitat i cultura—, en deriva el grau de desenvolupament d'una determinada societat.

La idea de desenvolupament s'identifica, primer, amb la capacitat d'augmentar la riquesa d'una societat; de seguida s'hi afegeix la necessitat que el desenvolupament econòmic tendeixi a una justa distribució entre totes les capes socials, i a final del segle XX, l'atenció sobre fenòmens tan importants com el forat de la capa d'ozó o l'escalfament del planeta obliguen a incorporar els criteris de sostenibilitat en la concepció del desenvolupament. A l'inici del segle XXI, en un món que s'explica especialment des de paradigmes culturals, la concepció del desenvolupament ha d'incorporar la dimensió cultural.

Però aquest exercici troba certes dificultats, ja que és difícil definir els paràmetres per la mesura del desenvolupament cultural. De la mateixa manera que el PIB esdevé l'indicador per excel·lència del creixement econòmic d'una societat i l'IDH (indicador del desenvolupament humà) promogut pel PNUD, s'ha convertit en un dels indicadors més fiables per analitzar la desigualtat, caldria preguntar-se quins són els indicadors que mesuren el desenvolupament cultural d'una societat. És una qüestió difícil de resoldre amb la mateixa precisió que en la resta de dimensions del desenvolupament, però aquesta dificultat metodològica no pot anul·lar els valors intrínsecs de la cultura en relació amb el creixement d'una societat determinada.

El desenvolupament cultural exigeix tenir en compte, almenys, cinc dimensions: la llibertat dels individus i les comunitats per expressar-se —la llibertat cultural en una ciutat diversa—; les oportunitats dels creadors per desenvolupar totes les seves potencialitats i projectar-les —la ciutat creativa—; la riquesa i varietat d'agents i actors culturals en un equilibri entre mercat cultural i espai institucionalitzat per la cultura —un ecosistema cultural dens i productiu—; la preservació de la memòria a través del patrimoni acumulat —la ciutat en el temps—, i finalment, la preservació de l'espai públic com a lloc de trobada, diàleg i intercanvi —la ciutat és espai públic.

És difícil establir indicadors fiables i precisos sobre aquests vectors però, en canvi, és possible impulsar polítiques i iniciatives que incentivin la millora en aquestes direccions. Per anar acotant el marc d'acció, considerem l'articulació del sistema cultural urbà en tres estrats. El primer, el més vast i poc sistematitzat, el denominem el de la proximitat. És l'estrat de les interrelacions culturals dels ciutadans, en el qual se situen les pràctiques i els consums culturals, en què s'ubica la participació activa en la vida cultural de la ciutat. És l'esfera dels ciutadans i les seves múltiples relacions i negociacions culturals. El segon —en certa manera, un subgrup del primer—, el configura el sistema de producció cultural, allò que denominem sector de la cultura: empreses, institucions públiques, associacions professionals, mitjans especialitzats, crítics, etc. Tots ells, responsables de les diverses funcions i papers necessaris per a la producció de serveis i productes culturals. Finalment, assenyalem un tercer estrat, que es destil·la dels dos primers i que correspondria a la qualitat o excel·lència. És l'estrat ocupat per aquelles produccions o projectes que excel·leixen, que destaquen de manera incontestable per la seva qualitat i la seva capacitat simbòlica. Qualsevol sistema cultural aspira a eixamplar aquest nivell.

Cal destacar que qualsevol intervenció en un dels tres àmbits afecta els altres: més cultura als barris ha de facilitar l'emergència de nous públics, que alimentaran el sistema de producció i que, alhora, són planter per a nous creadors. Articular el nivell intermedi —bàsicament allò que s'ha fet durant els més de vint anys de democràcia—, ha de facilitar l'excel·lència i, alhora, anar ampliant la base sobre la qual recolzar-se. No obstant això, les polítiques culturals desenvolupades a Barcelona en els darrers 25 anys (i el Pla estratègic del 1999 n'és la mostra més significativa) han posat l'accent —en un context i en unes condicions que segurament així ho determinaven— en actuacions per afavorir i consolidar el sistema de producció cultural de la ciutat (equipaments públics, ajuts i subvencions als agents culturals, generació de plataformes de difusió estables, etc.).

La nova realitat i els reptes de futur, detectats en la diagnosi i en els debats fets a les taules d'actualització del Pla, fan concloure que convé prioritzar el binomi PROXIMITAT-EXCEL·LÈNCIA, en un context de diversitat cultural i de complexitat creixent de les dinàmiques culturals de la ciutat.

Aquesta doble aposta ha de servir, també, per millorar el sistema de producció i difusió de la cultura però, ara per ara, els reptes culturals es belluguen en els límits: d'una banda, en la capacitat de generar condicions per a la convivència en un entorn cada vegada més divers i, de l'altra, en la capacitat d'excel·lir, de posar totes les capacitats i energies disponibles a facilitar condicions per a la qualitat de les produccions i els projectes culturals.

Es descriuen, a continuació, les tres línies de treball que el nou Pla proposa.

3.1.1. Una aposta per la proximitat

Proximitat apel·la a tres consideracions. D'una banda, respon a un eix territorial, de desenvolupament de l'acció cultural als barris, als territoris de la proximitat. D'altra banda, fa referència a un eix social, en el sentit d'aproximar ciutadans cada vegada més diferents. Finalment, proximitat té a veure amb la consecució d'un sistema cultural més proper i orientat als ciutadans, o sigui, respon també a un eix cultural.

Articular programes culturals de proximitat ha de servir, bàsicament, per complir tres objectius:

- ✓ Fomentar **entorns urbans afavoridors de la interacció** entre ciutadans per garantir la **convivència**.
- ✓ Fomentar la **igualtat d'accés als béns i continguts culturals**.
- ✓ Garantir les **oportunitats** per tal que qualsevol ciutadà pugui **desenvolupar les seves capacitats expressives**.

Apostar pel desplegament d'aquests tres objectius implica reforçar i articular la xarxa de programes i equipaments estesos als diferents barris de la ciutat, augmentant la densitat d'iniciatives culturals per tot el territori urbà.

3.1.2. Qualitat i excel·lència en la producció cultural a la ciutat

Una política cultural excel·lent és aquella que posa la cultura a l'abast de tothom. Però alhora una política cultural per a l'excel·lència vol dir també una política cultural capaç de crear les condicions perquè sigui possible assolir la màxima qualitat en les produccions culturals. Excel·lir vol dir sobresortir respecte a les fortaleses i mancances d'un context, arribar a destacar mitjançant el talent i la disciplina, la creativitat i l'enginy, així com també la visió i la determinació.

Si fos possible trobar l'indicador que mesurés amb precisió el desenvolupament cultural d'una ciutat, hauria d'incorporar, entre molts altres vectors, la capacitat d'excel·lir, de situar-se per damunt de la mitjana en algunes disciplines. Per a una ciutat com Barcelona que, en certa manera, ha de donar per acabada una fase de normalització, en la qual s'ha dotat de les infraestructures, els recursos i els agents culturals necessaris, un dels seus principals reptes ha de ser la qualitat en totes les seves dimensions. La qualitat o excel·lència cal cercar-les en diversos àmbits de la vida cultural de la ciutat, amb dos grans objectius:

- ✓ **Millora de les condicions per tal que els creadors disposin dels mitjans necessaris per desplegar tot el seu potencial.** En aquest terreny hi ha molt camí a recórrer, posant l'èmfasi en els espais i dispositius dedicats a la producció, i en l'augment dels seus recursos i possibilitats.
- ✓ **Millora continuada de les programacions de tots i cadascun dels equipaments i programes públics de la ciutat,** actualitzant el sentit de les seves actuacions a les característiques del context actual i a la millora progressiva de la qualitat. Aquesta constatació implica la necessitat d'iniciar accions d'investigació que explorin territoris diferents per a l'acció cultural. Sovint les institucions

culturals, situades en un activisme hiperactiu, no dediquen el temps i l'energia a la inversió de futur, indispensable per millorar la seva posició en relació amb la qualitat o excel·lència.

3.1.3. Un ecosistema cultural més connectat

Barcelona s'ha caracteritzat aquests darrers anys per una explosió d'agents culturals d'una enorme diversitat. Equipaments i institucions públiques conviuen amb indústries culturals i associacions de tota mena; una convivència que no solament implica compartir espai, sinó que sovint provoca interaccions i complementaritats difícils de trobar en altres entorns urbans molt més compartimentats.

La metodologia de la planificació estratègica expressa la voluntat de continuar dibuixant horitzons compartits, en els quals la densitat de l'ecosistema és la millor garantia per al desenvolupament cultural de la ciutat. És necessari, doncs, continuar apostant per un model en el qual conviuen tipologies d'agents culturals molt diferents i en què les funcions es complementen en un diàleg fèrtil i creatiu.

L'element en el qual posar l'accent és el de la connectivitat. Un sistema cultural que cada vegada és més obert i amb interaccions més complexes exigeix que els agents culturals millorin la seva capacitat de connexió a diferents escales. Això val per a les indústries i la seva capacitat d'expandir-se a altres territoris a través de partenariats i aliances estratègiques; val per als col·lectius artístics i la possibilitat d'ampliar els seus circuits de difusió a escala catalana, espanyola, europea i internacional, i val per a les institucions culturals públiques, que cada vegada necessiten més socis per continuar ampliant la seva capacitat de producció cultural. L'aposta per augmentar la connectivitat del sistema cultural barceloní és clau.

Quan parlem de connectivitat parlem de les dinàmiques de connexió dels diferents agents culturals entre si i a diferents escales territorials. Barcelona ha de promoure una política cultural que generi sistemes de col·laboració i treball conjunts entre els agents i els equipaments de diferents escales i sectors. A la ciutat hi convergeix un gran nombre de creadors, col·lectius, associacions, grups de recerca, equipaments públics i privats, espais de producció independent, programes educatius, estudis, festivals internacionals o publicacions especialitzades de tot tipus. Les dinàmiques de connectivitat han de servir per incentivar, mantenir, reforçar i consolidar les xarxes existents al voltant de la gran quantitat d'agents en els sectors culturals de la ciutat, i també per crear-ne de noves.

La connectivitat, a més, ha de facilitar el treball a escala local, metropolitana, nacional, estatal i internacional. En aquest sentit, la connectivitat hauria de tenir lloc a les diferents escales del territori, en l'àmbit local entre totes les entitats locals i en l'àmbit internacional a través de les xarxes culturals internacionals. Així doncs, cal articular una xarxa local distribuïda pel territori que alhora es vinculi de forma clara amb xarxes internacionals ja existents.

Per tant, connectivitat apel·la a tres objectius:

- ✓ Augmentar la **connectivitat en les diverses escales territorials**, en els àmbits metropolità, català i estatal.
- ✓ Garantir les condicions per a la **projecció internacional**, afavorint polítiques de coproducció i intercanvi.
- ✓ Incentivar l'ús de les **tecnologies de la informació i la comunicació**.

3.2. Els deu programes estructurants del Pla estratègic

Proximitat, excel·lència i connectivitat s'han de desenvolupar mitjançant l'articulació de programes que, partint de la realitat existent i posant l'horitzó en el mitjà i el llarg termini, ajudin a donar forma, a estructurar les diverses accions que cal posar en marxa.

Són, per tant, programes estructurants les diverses agrupacions de projectes que han de permetre materialitzar la visió del Pla estratègic i fer tangible i avaluable el desplegament dels tres accents identificats en el procés d'actualització del Pla.

Els programes estructurants són:

1. BARCELONA LABORATORI
2. CULTURA, EDUCACIÓ I PROXIMITAT
3. BARCELONA, CIUTAT LECTORA
4. PROGRAMA PER AL DIÀLEG INTERCULTURAL
5. BARCELONA CIÈNCIA
6. QUALITAT DELS EQUIPAMENTS CULTURALS
7. CONEIXEMENT, MEMÒRIA I CIUTAT
8. CAPITALITAT CULTURAL DE BARCELONA
9. CONNECTIVITAT CULTURAL
10. CONSELL DE CULTURA DE BARCELONA

1. BARCELONA LABORATORI

Barcelona laborator és un programa per potenciar totes aquelles condicions que fan possible ampliar la base creativa de la ciutat, en tots els àmbits de l'expressió artística i del pensament.

Barcelona laborator pretén incrementar el suport a la creació com a condició necessària per a un millor desenvolupament cultural de la ciutat.

Una ciutat laborator és una ciutat que fa una aposta per totes aquelles iniciatives (associatives, privades, públiques) que de manera quotidiana fan possible l'existència d'espais de risc, de prova i assaig, i d'experimentació en tota mena de llenguatges artístics.

Els centres i equipaments de **Barcelona laborator** han de fomentar la visibilitat de la creació artística, interaccionant amb els circuits i sistemes de difusió, locals i globals. I, finalment, han de potenciar la formació, les residències i els intercanvis entre artistes.

Projectes de *Barcelona laborator*

⇒ Fàbriques per a la creació

Xarxa d'espais orientats a l'assaig i la creació en els diferents àmbits artístics de la ciutat: arts visuals, música, teatre, dansa, circ, literatura i audiovisuals. S'han d'ubicar a recintes industrials en desús, com la Fabra i Coats (Sant Andreu) o l'Escocesa (Poblenou).

Una aposta que inclou:

- ◆ Manteniment i major impuls a la línia de **cessió d'espais públics** a col·lectius, companyies o grups de creació, a través de **contractes programa**.
- ◆ **Suport, protecció i acompanyament** de totes aquelles **iniciatives** ja existents que, des de la base social (comunitària, associativa, privada, etc.), estan creant condicions d'emergència creativa i que, en definitiva, estan creant condicions per a la riquesa i la complexitat de l'ecosistema creatiu de la ciutat.
- ◆ Articular un conjunt de mesures per facilitar l'accés a **espais** que puguin ser emprats per creadors, amb **condicions més assequibles** que les que el mercat ofereix.
- ◆ Ampliació dels espais i dels serveis de **l'Hangar**, a Can Ricart, en un marc de cooperació amb l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya.
- ◆ Consolidació de les **Golfes de Can Fabra** com a espai de producció d'arts escèniques.

⇒ Centre per a les arts visuals

Creació d'un nou centre de producció i difusió per a creadors emergents, situat en un espai intermedi, entre l'equipament de base i el museu. Aquest Centre s'haurà de constituir a partir de la trajectòria i l'experiència del Centre d'Art Santa Mònica i de La Capella Exposicions.

⇒ Ciutat de l'Audiovisual

Construcció i posada en marxa, en el marc del projecte 22@, de la Ciutat de l'Audiovisual a l'antiga factoria de Ca l'Aranyó, que inclourà els estudis de Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra. Aquest

equipament, que comptarà amb la vinculació d'agents privats i públics amb el suport del Pla estratègic metropolità de Barcelona, serà un motor bàsic de la indústria audiovisual de Barcelona i de Catalunya i serà un centre fonamental per a la producció de continguts de qualitat.

⇒ Centre de creació i producció multimèdia (*Media Lab*)
Creació d'un nou centre de formació, recerca i producció de *media art* o art multimèdia, orientat a articular, potenciar i difondre aquelles manifestacions artístiques vinculades als nous suports tecnològics i digitals (art en xarxa, *mobile art*, *bio art*, *robotic art*, *software art*, etc.). Aquest centre promourà la relació entre art, recerca i indústria, tot organitzant seminaris, conferències, festivals i exposicions; actuant per teixir una xarxa de col·laboradors, col·lectius i institucions de la ciutat i de fora. Al marge de l'espai físic i les infraestructures, aquest nou centre impulsarà un programa d'ajudes a la producció de projectes artístics.

⇒ Circ i creació

- Ampliació d'espais i de serveis de l'Ateneu de 9 Barris, per reforçar la seva condició d'equipament de referència a escala estatal i internacional, especialment en la seva condició de centre de formació en les arts circenses.
- Creació d'un centre d'assaig i de suport a la creació per a les arts del circ, que cobreixi les mancances d'aquesta tipologia d'espais a la ciutat.

⇒ Espais intermedis per a les arts en moviment

Elaboració d'un pla per tal que la ciutat pugui disposar, a mitjà termini, d'espais intermedis (entre el centre d'iniciació i el Centre de les Arts en Moviment) per a la pràctica, l'assaig i la producció, així com per la difusió de les arts en moviment.

⇒ Barcelona - Catalunya Film Comission

El desenvolupament de la Barcelona-Catalunya Film Comission, en un marc de cooperació institucional entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, ha d'accentuar tots els serveis orientats al suport a la creació audiovisual local. Igualment, ha de consolidar la ciutat de Barcelona en l'àmbit de la producció audiovisual.

⇒ Línia de millora del suport a la producció

Millora en les línies de suport econòmic a la indústria cultural local orientades a fomentar-ne la producció.

2. CULTURA, EDUCACIÓ I PROXIMITAT

Connectar cultura i educació és la principal estratègia per afavorir un desenvolupament integral. En aquest sentit, **Cultura, educació i proximitat** és una aposta per articular una xarxa d'equipaments que duguin a terme com a funció prioritària la formació artística, prioritzant especialment l'activitat de sensibilització i iniciació als llenguatges artístics, ja sigui com a pràctica amateur, ja sigui com a pràctica adreçada a la formació per a la professionalització.

La intenció d'aquest programa és ampliar les possibilitats i oportunitats dels ciutadans d'iniciar-se en les pràctiques culturals de tota mena (música, dansa, teatre, arts visuals, etc.) com a mecanisme d'expressivitat individual i col·lectiva.

Projectes de *Cultura, educació i proximitat*

⇒ Pla d'escoles de formació artística

Desplegament d'una xarxa de centres, públics i privats, especialitzats en la formació artística i la pràctica cultural. El conjunt de centres d'aquesta tipologia s'adreça a persones de totes les edats, i posa especial èmfasi a articular programes de formació artística amb escoles i instituts. La xarxa estarà formada per:

- Noves escoles d'arts públiques (inclou música, teatre, dansa, arts visuals, circ, etc.).
- Centres privats i associatius preexistents que ofereixen formació d'iniciació i elemental.

⇒ Xarxa de centres culturals de proximitat

Articular una xarxa de centres culturals de proximitat que ofereixin oportunitats i recursos per a la pràctica cultural, a partir de qualificar i dotar de millors recursos als centres cívics que han desenvolupat una clara orientació i trajectòria de centre cultural.

Amb vocació d'incidir en el territori, aquests centres articularan una oferta formativa de qualitat, tallers per l'assaig i l'expressió artística amateur així com espais de petit i mitjà format per la difusió cultural.

La Xarxa de centres culturals de proximitat vol estimular la participació cultural de la ciutadania en els diferents barris de la ciutat, actuant alhora com a plataformes de connexió amb altres circuits, projectes i oferta cultural de Barcelona.

⇒ Programa de coordinació entre educació i cultura

Programa destinat a incrementar i millorar les relacions entre educació i cultura, per fomentar nous públics per a la cultura i impulsar la pràctica artística en tots els àmbits, especialment l'escolar, incloent projectes com ara:

- ◆ Ús per a activitats culturals dels equipaments i recintes educatius fora de l'horari escolar.
- ◆ Increment de la coordinació de projectes entre les biblioteques escolars i les biblioteques públiques.
- ◆ Suport i impuls als programes culturals dels centres d'educació secundària.
- ◆ Millora de la qualitat pedagògica de l'oferta cultural en general.

⇒ Iniciatives per a l'ampliació de públic per a la cultura

Suport al desenvolupament d'iniciatives per incrementar el públic de la cultura, com ara el suport a clubs de consum cultural, cercant el vincle amb els mitjans de comunicació i, en especial, amb la televisió.

- Recórrer al Carnet de Biblioteques com a mecanisme per a l'ampliació de públics.
- Suport a les iniciatives de captació i fidelització de públics ja existents, com el Club TR3SC.

⇒ Programa d'art i espai públic

Desenvolupament de projectes que accentuin la relació entre art i espai públic, potenciant el paper de dinamitzador social de l'art i la seva capacitat per generar processos positius d'interacció ciutadana.

3. BARCELONA, CIUTAT LECTORA

Programa que té com a objectiu, juntament amb l'obligat desplegament municipal del Pla de biblioteques, mantenir viu el compromís de la ciutat amb la lectura i el sector editorial, i també consolidar i enfortir Barcelona com a ciutat de referència internacional en la promoció i en la qualitat formativa de l'aprenentatge de la lectura.

Barcelona, ciutat lectora neix amb la intenció d'enfortir l'afició lectora ciutadana, especialment mitjançant l'aplicació del Pla de biblioteques. D'impulsar, també, el sector editorial de la ciutat, tot cercant la complicitat dels mitjans de comunicació. Incloent, alhora, la vocació de reforçar la creació literària i, finalment, establint polítiques i inversions que fomentin la lectura i la difusió del llibre, i també el ple accés de tota la ciutadania a la producció escrita, global i local.

Projectes de *Barcelona, ciutat lectora*

⇒ Ampliació del mapa de biblioteques

L'extensió de les biblioteques per tota la geografia de la ciutat ha de continuar fins a conformar una xarxa de més de quaranta centres. L'actualització del Pla de biblioteques ha de situar un nou horitzó, a llarg termini, per a aquesta xarxa de centres culturals de proximitat. Les actuacions a desenvolupar són les següents:

- Ampliació de la Biblioteca de La Barceloneta (Ciutat Vella)
- Construcció de les Biblioteques de Sagrada Família i Sant Antoni (L'Eixample)
- Construcció de la Biblioteca Can Mariner (Horta-Guinardó)
- Construcció de la Biblioteca de la Zona Nord i de la Biblioteca de les Roquetes (Nou Barris).

- Construcció de la Biblioteca de Can Saladrigas, al barri de Poblenou (Sant Martí)
- Construcció de la Biblioteca de La Sagrera, Camp del Ferro

Aquestes actuacions permetran augmentar la superfície bibliotecària de la ciutat en 12.245 m² més.

⇒ Posada en marxa de la Biblioteca Central Urbana

La construcció de la Biblioteca Central Urbana als terrenys de l'estació de França, a càrrec del Ministeri de Cultura, resoldrà un dels dèficits històrics de Barcelona, ja que és una de les tres úniques capitals de província de l'Estat que no disposa d'aquest equipament. Aquest nou equipament, que es posarà en marxa amb el suport de la Generalitat de Catalunya, serà el cap de la xarxa de biblioteques de la ciutat, amb les funcions de coordinació i suport a la resta de biblioteques de Barcelona i com a observatori de la lectura pública a la ciutat.

⇒ Suport al Pla de Biblioteques Escolars

Potenciar el Pla municipal de biblioteques escolars, per afavorir que els infants siguin els protagonistes del seu procés d'aprenentatge, possibilitant-los l'accés a tota mena de recursos per fomentar la seva capacitat d'investigació. Promoure que l'alumnat s'apropi a la lectura com a font de plaer i vehicle d'accés a la cultura, tot facilitant la tasca dels equips docents, en un marc de coordinació estable entre la biblioteca escolar i la biblioteca pública.

⇒ Taula del sector editorial

En la línia ja contrastada amb l'èxit de l'Any del Llibre i de la Lectura, cal continuar obrint marcs de col·laboració entre l'esfera pública i la privada. En aquest sentit, s'impulsarà la creació d'una taula permanent del sector editorial que coordini la participació del sector públic i el privat en activitats literàries i que reculli les necessitats del sector, com

ara l'ampliació de la concertació d'accions amb les biblioteques o l'impuls de la presència del sector editorial local a les fires internacionals.

⇒ Pla de Llibreteres de Barcelona

Potenciar un Pla integral dels llibreteres de la ciutat que impulsi la participació de les llibreries en la vida pública, reconegui la seva tasca en la difusió i la promoció del llibre, i posi de relleu la dimensió de les llibreries com una de les condicions que garanteixen la «bibliodiversitat» a la ciutat.

⇒ Línia de suport a festivals i trobades literàries

Suport a la celebració del conjunt d'iniciatives i festivals que han convertit Barcelona en una ciutat capdavantera en esdeveniments literaris.

⇒ Lectura i mitjans de comunicació

Accions de suport a tots els espais i canals que permeten que els ciutadans gaudeixin de programes setmanals de televisió, premsa i ràdio fets a Catalunya i que giren entorn del llibre i la lectura. Aquest programa vol enfortir el compromís dels mitjans de comunicació en la difusió de les activitats de lectura pública que es fan a la ciutat (des dels equipaments públics i els privats), en una secció permanent en les cartelleres dels diaris, i en els espais d'agenda de les ràdios i les televisions.

4. PROGRAMA PER AL DIÀLEG INTERCULTURAL

Posada en marxa d'un programa de llarga durada que desenvolupi la protecció de la diversitat cultural i la promoció d'espais i processos per al diàleg intercultural en el conjunt del sistema cultural de la ciutat. Cercant la complicitat de les principals institucions, equipaments, esdeveniments i agents culturals de la ciutat i implicant, en especial, les associacions, els col·lectius i els agents culturals nouvinguts a Barcelona.

Projectes del Programa per al diàleg intercultural

⇒ Proximitat i diàleg intercultural

Facilitar que tots els equipaments i infraestructures del sistema cultural elaborin i posin en marxa projectes i accions per incrementar el diàleg intercultural.

⇒ El món a Barcelona

Programa que promou la diversitat i el diàleg cultural a Barcelona, a partir de l'organització de projectes i activitats al voltant de diferents regions culturals del món. Aquest programa pretén oferir una mirada urbana i contemporània de la realitat cultural del món, defugint de visions reduccionistes centrades únicament en els elements folklòrics i tradicionals de les diferents cultures. El programa El món a Barcelona impulsarà la presència de les cultures d'origen dels nous barcelonins i barcelonines.

⇒ 2008 Any Internacional del Diàleg Intercultural

La convocatòria feta pel Consell d'Europa identificant el 2008 com a l'Any Internacional del Diàleg Intercultural ha de ser el marc idoni per fixar les bases conceptuals i programàtiques que cal desplegar en els propers anys en relació amb el diàleg intercultural.

⇒ Fòrum de la Mediterrània

Promoure la realització anual d'una trobada d'agents culturals de la Mediterrània (programadors, creadors, gestors i responsables d'institucions, equipaments, xarxes, col·lectius i entitats), adreçada a fomentar la cooperació cultural i a incentivar les coproduccions, els intercanvis i les residències. En col·laboració amb l'EMed i la Casa Àrab.

⇒ Centre d'Acolliment Lingüístic

Suport i potenciació del Centre com a garantia d'efectiu acolliment, en un context d'increment de la diversitat cultural i de foment de la convivència, en què la llengua té un paper fonamental com a element d'integració i participació. Accentuació de la dimensió de la llengua catalana com a instrument d'igualtat d'oportunitats, de cohesió social i de ciutadania.

⇒ Linguamón - Casa de les Llengües

Impuls a Linguamón - Casa de les Llengües, creat el 2006 per la Generalitat de Catalunya, com a plataforma per la sostenibilitat lingüística; com a espai per facilitar la presència de les llengües al ciberespai i com a equipament útil per projectar internacionalment models d'èxit en la gestió del multilingüisme. S'ha previst ubicar Linguamón al recinte de Can Ricart.

⇒ La Mercè i les festes de la ciutat

Aprofundir en la vessant de les activitats festives de la ciutat com a trobades de convivència i de pràctica real d'interculturalitat, reforçant la festa com a activitat per potenciar els valors del civisme i la participació democràtica. A banda de la Mercè, la Cavalcada de Reis, Santa Eulàlia o el Carnaval, aquesta dimensió ha de desenvolupar-se també en els actes festius de cada districte i barri de Barcelona.

5. BARCELONA CIÈNCIA

Programa per apropar la cultura científica a tota la ciutat i per accentuar, per la via dels projectes i programes impulsats des de les institucions públiques, la visió de la ciència com a part indissociable de la definició de cultura, juntament amb les arts i les humanitats.

Barcelona ciència es proposa millorar la contribució de la cultura científica a la promoció d'una ciutadania més activa i crítica, consolidar la imatge pública de la recerca i la innovació com a activitats generadores de desenvolupament, propiciant noves vocacions científiques, i projectar internacionalment Barcelona com a ciutat de ciència.

Projectes de *Barcelona ciència*

⇒ Ciència i proximitat

Línia de suport a programes que incentivin la presència de la ciència en els centres culturals i espais de la ciutat, com ara els museus, les biblioteques i els centres culturals de proximitat, especialment tots els programes que vinculin aquests equipaments culturals amb els centres escolars per mitjà de la ciència.

⇒ Barcelona ciència 2007

El programa Barcelona ciència 2007 serà un impuls al conjunt d'intencions del programa Barcelona ciència. Pretén, per tant, que la ciutat sencera tingui l'oportunitat de conèixer, gaudir i opinar sobre el que significa fer ciència avui en dia i quin és l'impacte de les seves aplicacions en la vida quotidiana. El programa inclou activitats de molt divers format per tota la ciutat: esdeveniments festius, exposicions, concerts, espectacles, tallers, cursos, itineraris per la ciutat, etc.,

organitzats per institucions, entitats, centres de recerca i centres educatius de la ciutat.

⇒ Museu d'Història Natural de Catalunya

Impulsar el procés de transformació dels centres de ciències naturals de Barcelona (Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella, Institut Botànic i Jardí Botànic) vers el nou Museu d'Història Natural de Catalunya, alhora que es manté la tasca de promoció d'aquests espais i les seves activitats com un dels elements articuladors de la cultura científica de la ciutat.

⇒ Tiquet ciència

Posada en marxa del Tiquet ciència, com a plataforma de cooperació entre els principals museus i equipaments de difusió científica de Barcelona, a partir de l'oferta d'una entrada única que permeti l'accés a tots ells. Seguint l'exemple d'altres iniciatives ja consolidades a la ciutat, com ara l'Articket, el Tiquet ciència serà una entrada integrada, que permetrà l'accés a les col·leccions permanents i a les exposicions temporals, amb un preu que suposi un descompte significatiu i per un període ampli de temps.

6. QUALITAT DELS EQUIPAMENTS CULTURALS

Programa de reforç del sistema d'equipaments culturals de Barcelona en la seva dimensió d'instruments de producció de cultura i de coneixement. Posant en marxa múltiples accions que impliquin més qualitat i excel·lència en els centres ja existents; creixement en superfície i en infraestructura; una major inversió en adquisicions, condicionaments i en la capacitat de producció i de gestió.

Aquest programa vol reforçar la dimensió educadora dels equipaments culturals de la ciutat, augmentant la connexió amb el territori, la proximitat, el creixement en accessibilitat i l'ampliació de públic, la interculturalitat, la cooperació cultural, l'intercanvi i la projecció internacional.

Projectes de *Qualitat dels equipaments culturals*

⇒ Foment de la dimensió educadora i de proximitat dels equipaments culturals de la ciutat

Incrementar l'obertura cap a nous públics, tot fomentant noves formes de relacionar oferta i demanda cultural. La millora de l'estratègia educativa per part dels centres culturals és un dels elements centrals d'aquest programa.

⇒ Ampliació dels programes de residència artística als equipaments culturals de la ciutat

Promoure l'accentuació de les residències artístiques com a línia quotidiana de treball dels equipaments culturals de la ciutat.

⇒ Línia de finançament per a l'ampliació dels fons patrimonials

Posar en marxa una línia específica de finançament que permeti augmentar les actuals col·leccions dels equipaments públics, accentuant la seva dimensió d'eina per a la documentació, els estudis i la recerca dels camps del coneixement artístic, històric, científic i tècnic.

⇒ Pla de suport a les sales de música en viu

Elaboració i posada en marxa d'un conjunt d'accions orientades a posar en valor les sales de música en viu de la ciutat com a equipaments culturals i a resoldre les mancances de caràcter infraestructural.

⇒ Programa de millora i adequació d'espais culturals

- Desenvolupament del Pla de rehabilitació i equipament de teatres privats per al període 2006-2010, en el marc de cooperació institucional amb la Generalitat de Catalunya.
- Remodelació del Museu Frederic Marès (segona fase).
- Obertura del Museu Picasso pel carrer dels Flassaders.
- Adequació de l'entorn exterior de l'Auditori i del Teatre Nacional de Catalunya
- Rehabilitació de l'antic teatre del CCCB.
- Incorporació al conjunt del MACBA de l'edifici Pantalla i orientació de la seva infraestructura i serveis a les funcions de centre de documentació.
- Rehabilitació del Teatre Lliure de Gràcia.
- Rehabilitació de l'antic Teatre Espanyol, al Paral·lel, desenvolupant la seva dimensió d'equipament públic gestionat en col·laboració amb la iniciativa privada.
- Programa de suport a espais i equipaments privats i associatius que duen a terme una funció de suport a la creació emergent i

que no reuneixen condicions per ser incloses en el Pla de rehabilitació i equipament de teatres. Aquest programa ha de permetre el suport a espais singulars i de difícil catalogació que, malgrat això, contribueixen a la riquesa de l'ecosistema cultural de base, en qualsevol àmbit de la creació artística.

⇒ Suport a la gestió cultural

Nou impuls a la gestió cultural, amb l'objectiu que els professionals de la cultura de Barcelona assoleixin els més alts graus de competència i de cooperació. Mitjançant el treball d'aspectes com la formació contínua, la identificació de bones pràctiques, el treball en xarxa, la connectivitat entre les organitzacions de professionals, el foment d'intercanvis entre les institucions culturals de Barcelona i entre aquestes i les seves homòlogues de ciutats catalanes, espanyoles i europees.

⇒ Impuls a la futura Llei de mecenatge

Impuls a la formulació d'una llei que fomenti el finançament privat – empresarial i particular- a institucions i projectes culturals i que faciliti la cooperació entre els sectors econòmics de la societat i la cultura.

⇒ Cultura i accés fàcil

Programa d'impuls i millora de les condicions d'accés a la cultura per part de les persones amb disminució, que inclou la progressiva incorporació de serveis especials, l'adequació d'espais o determinades línies de programació.

7. CONEIXEMENT, MEMÒRIA I CIUTAT

Programa d'estratègies i nous projectes per accentuar la rellevància del patrimoni cultural de Barcelona com a instrument per a la construcció de relats i visions compartides sobre la ciutat. Per impulsar el patrimoni i la seva dinamització, per actualitzar i adaptar la seva gestió als estàndards contemporanis de conservació, producció i comunicació. I, també, per reforçar el sistema públic d'accés al patrimoni i memòria de la ciutat a partir de la posada en marxa d'una nova generació d'infraestructures museístiques.

Amb la intenció de fomentar una major projecció i incidència dels museus en el seu entorn local i internacional. Cercant, també, una major implicació i proximitat ciutadana al patrimoni de la ciutat; impulsant una gestió integrada i eficient de la xarxa de museus i arxius de Barcelona i amb una visió de consolidació d'un sistema patrimonial de la ciutat coherent, sostenible i divers.

Projectes de Coneixement, memòria i ciutat

⇒ Centre Cultural del Born

Finalització de les obres que han de permetre posar en marxa el Centre Cultural del Born, a partir de la museïtzació del jaciment, concebut com un tot integrat per les restes de la ciutat enderrocada i l'edifici de l'antic mercat, i de l'activació d'un programa de dinamització cultural.

⇒ Centre d'interpretació del patrimoni industrial de Can

Saladrigas

Rehabilitació de l'antiga fàbrica de Can Saladrigas, al Poblenou, per dotar-la d'un centre d'interpretació de la ciutat industrial (segles XIX i XX), juntament amb la biblioteca de barri i el casal d'avis. Incorporant,

ahora, Can Saladrigas al conjunt d'elements patrimonials que han de permetre fer una lectura global del procés històric de construcció de la ciutat fabril, com ara Can Ricart, i la resta d'elements que han d'ajudar a construir els relats i les narratives de la ciutat industrial.

⇒ Centre d'Interpretació de la Barcelona Jueva

Posada en marxa, amb l'impuls de la Comissió Interdepartamental de l'Ajuntament, del Centre d'Interpretació de la Barcelona Jueva com a espai de referència en el coneixement i la difusió de la memòria del passat jueu de la ciutat, i com a element per a la revitalització del barri del Call, tot vinculant aquest equipament a la xarxa museística liderada pel Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona.

⇒ Projecte de rehabilitació i millora del Park Güell de Barcelona

La seva condició d'únic element arquitectònic de Barcelona que ha estat declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO obliga a concebre, articular i dinamitzar un conjunt d'accions (de conservació, de restauració, de manteniment, de museïtzació, de difusió, de senyalització, de recerca, d'investigació, etc.) que permetin accedir amb la major qualitat possible a la visita i al coneixement d'aquest element singular de l'arquitectura modernista catalana.

⇒ Centre integral de màgia «Màgia a la Seca»

Posada en marxa d'un nou equipament cultural orientat a la recerca, la creació de coneixement, i també a la difusió de la màgia, a partir de la rehabilitació de l'antic edifici de la Seca, al Casc Antic. Vinculant la tradició màgica de Barcelona amb la realitat contemporània de creadors, companyies i aficionats.

⇒ Memòria i ciutat

Desenvolupar, mitjançant el Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, el Sistema d'Arxius de la Ciutat, Biblioteques i Centres Cívics, amb la participació de l'estament científic i del teixit associatiu, amb la finalitat de la recuperació de la memòria històrica recent i per abordar projectes d'estudis i de memòria oral, i museïtzar elements immobles i adequar els espais de memòria amb elements commemoratius. Amb accions com la senyalització, el desenvolupament de la Comissió de la Memòria Històrica, els itineraris, i també els programes i activitats commemoratives. Tot cercant els vincles i la implicació del món associatiu veïnal i vetllant pel rigor i l'equilibri entre la significació sentimental i el coneixement.

⇒ Programa de rehabilitació de refugis antiaeris de la Guerra Civil

Posar en valor, amb el refugi del Poble Sec com a element de referència, el sistema de refugis antiaeris del període de la Guerra Civil, desenvolupant els programes de senyalització, itineraris i difusió del coneixement i la memòria associats a aquest àmbit, a partir de la iniciativa ja engegada per les biblioteques, el Museu d'Història de la Ciutat i el Sistema d'Arxius de la Ciutat, conjuntament amb entitats, organitzacions i persones vinculades a aquest projecte.

⇒ Xarxa de centres de suport a la cultura popular i tradicional

- La Casa dels Entremesos de Ciutat Vella: centre de producció i difusió de cultura popular d'arrel tradicional barcelonina.
- Centre Cultural de Sant Andreu: gegants, bestiari, música tradicional, diables, dansa tradicional, sardanistes.

- Casa dels Entremesos del Poblenou: gegants, bestiari, trabucaires, diables, sardanistes.
- Local dels Castellars de Barcelona: gegants, bestiari, diables.
- Local dels Castellars de Sants.

8. CAPITALITAT CULTURAL DE BARCELONA

Conjunt de programes, projectes i accions que tenen en comú el reforçament de la condició de capitalitat de Barcelona, en un marc d'aprofundiment de la dinàmica de cooperació institucional iniciada recentment amb la Generalitat de Catalunya i amb el govern d'Espanya.

Inclou la cooperació en el finançament i el funcionament del sistema d'equipaments de capitalitat, la posada en marxa de nous equipaments que han de completar aquest sistema, així com també l'impuls a la creació d'esdeveniments culturals amb caràcter internacional, que s'afegiran a iniciatives consolidades que ja han contribuït a accentuar la condició de capitalitat.

Projectes de Capitalitat cultural de Barcelona

⇒ Carta de Barcelona

Desenvolupar el conjunt de mecanismes d'aquest nou instrument jurídic, concebut per tal d'incentivar la capitalitat cultural de Barcelona. La Carta de Barcelona preveu un conjunt de dispositius i finançaments que, mitjançant la cooperació amb el govern de l'estat i amb el govern de Catalunya, han de permetre un major desenvolupament cultural de la ciutat.

⇒ Centre de Disseny de Barcelona

Construcció i posada en marxa del Centre de Disseny de Barcelona com a oportunitat per redefinir el concepte genèric de disseny en el marc d'acció de la ciutat de Barcelona, a partir de les col·leccions del Museu d'Arts Aplicades de Barcelona. El Centre de Disseny de

Barcelona, ubicat a la plaça de les Glòries, serà un centre multidisciplinari de dimensió polièdrica, un centre de centres, que basarà la seva acció en les àrees de l'arquitectura, el disseny gràfic i la comunicació (multimèdia), el disseny industrial i la moda.

⇒ La Casa del Cinema - Centre de suport als festivals de cinema i audiovisual

Nou centre de suport als festivals de cinema de la ciutat, amb dotació d'espais per a l'exhibició de produccions, i també d'infraestructura i de serveis associats. La Casa del Cinema s'orienta a tota mena de festivals i esdeveniments vinculats al cinema que contribueixen a la difusió d'expressions i produccions alternatives a l'oferta comercial, donen suport als creadors locals i tenen vocació de formació i ampliació de públics.

⇒ Centre de la Imatge al Palau de la Virreina

Conversió dels espais expositius del Palau de la Virreina en el Centre de la Imatge, concebut com a dispositiu per al desenvolupament i l'acollida de la imatge, tot centrant l'activitat expositiva en la fotografia. Posant l'èmfasi en la creació de dinàmiques de producció i d'intercanvi, i facilitant les tasques d'altres espais de la ciutat, com els centres cívics, la xarxa +a prop d'Art Contemporani, l'Associació de Fotògrafs de Reportatge de Gràcia o l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona.

⇒ Esdeveniment internacional d'arts visuals

Consolidació d'un esdeveniment orientat a reforçar un model que obri nous camins i promogui noves propostes per construir alternatives vàlides a les exigències del moment actual. Cercant la connexió de la creativitat amb els diferents àmbits del pensament, la ciència, el desenvolupament cultural, la comunitat i l'art. I cercant la generació d'espais crítics i de generació de noves idees, marcs conceptuals,

interpretacions de la realitat i la història, a partir, finalment, de la necessària connectivitat d'aquest esdeveniment amb els programes i plantejaments que desenvolupin els principals equipaments de suport a la creació i de difusió de les arts de la ciutat.

⇒ Festival Internacional del Documental

Impuls, conjuntament amb els creadors, productores i la cooperació de l'Institut Català de les Indústries Culturals, a un nou Festival Internacional del Documental a Barcelona, que ajudi a articular polítiques de suport als creadors locals i a fer visible la vitalitat del gènere en l'entorn de Barcelona.

⇒ Ciutat de la Música

La Ciutat de la Música, que s'aglutinarà a l'entorn de l'Auditori, quedarà finalment configurada amb la incorporació del Museu de la Música al pol configurat junt amb l'ESMUC i l'Auditori. D'aquesta manera Barcelona es consolidarà com a ciutat de referència en l'àmbit de la música, juntament amb el Liceu, el Palau de la Música, el conjunt de sales de concerts i música en directe i el de centres de suport a la creació i escoles de música i d'art.

⇒ Festival de Barcelona Grec

Consolidar el model del Grec com a festival de creació, amb un compromís ferm amb els creadors catalans, apostant per la producció d'espectacles de qualitat i per la dimensió internacional. Incrementant les coproduccions i accentuant la seva condició de festival basat en la cooperació entre la iniciativa pública i la iniciativa privada de les arts escèniques de Barcelona.

⇒ Centre de les Arts de Moviment

Desenvolupament del Mercat de les Flors com a centre orientat a l'exhibició, la difusió, la formació i el pensament entorn a la dansa i el moviment, en el marc de cooperació institucional acordat amb la Generalitat de Catalunya i amb el Ministeri de Cultura. Un centre d'art amb vocació d'ampliar els públics per a les arts que tenen com a nexa el moviment, cercant la investigació i la barreja de disciplines: el vincle amb dramàtiques no textuais, la tecnologia, el so, el teatre visual o la poètica dels cossos. Un centre que ha de plantejar propostes que tinguin en compte tant l'escena internacional com el suport a grups locals i que aculli propostes de risc juntament amb el treball de companyies consolidades.

⇒ Central de Circ de Barcelona

Situar en un espai de centralitat de Barcelona, un centre estable per a la difusió de les arts circenses, amb una programació regular i continuada de propostes locals, estatals i internacionals. En paral·lel, cal mantenir l'aposta de la ciutat pel circ, impulsant-ne la presència en el sistema escènic de la ciutat, vetllant per una programació estable i per la inclusió del circ en mostres i festivals.

⇒ Museu Picasso, centre de referència i museu obert a la ciutat

Desenvolupament de tres línies estratègiques de futur:

- ◆ Fer del Museu Picasso un centre de referència sobre el coneixement de Picasso i la seva obra: incrementant la presència internacional i la cooperació museística, augmentant la recerca entorn la col·lecció permanent i, també, incrementant el patrimoni.

- ◆ Adequar la realitat organitzativa i de gestió a la dimensió simbòlica i d'impacte del Museu: impulsant el Cercle d'Amics del Museu Picasso, desenvolupant la declaració com a Museu d'interès nacional i, finalment, modernitzant la gestió.

- ◆ Convertir el Museu Picasso en un centre obert a la ciutat i al servei del visitant: generant nous públics i noves activitats, potenciant la dimensió educativa i optimitzant els seus espais i accessos.

⇒ Impuls a la Fundació Joan Brossa

Impuls a la fundació, creada el 1999 amb el propòsit de promoure i conservar l'obra del poeta. Donant suport a la consecució dels seus objectius, especialment a l'organització i classificació de la seva obra, al foment d'accions destinades a una major visibilitat de la seva producció i a les tasques de suport a nous creadors (concessió de premis, beques i ajuts a la investigació i la formació).

⇒ L'ens de teatre públic, instrument de cooperació

Desplegament de l'ens de teatre públic de Catalunya a Barcelona com a oportunitat per coordinar les programacions del Teatre Nacional de Catalunya (TNC), del Mercat de les Flors i del Teatre Lliure.

9. CONNECTIVITAT CULTURAL

Programa per incrementar les dinàmiques de connexió dels diferents agents culturals entre si, a diferents escales. Les dinàmiques de connectivitat han de servir per contribuir a incentivar, mantenir, reforçar i consolidar les xarxes existents al voltant de la gran quantitat d'agents en els sectors culturals de la ciutat, i també per crear-ne de noves. Des d'un concepte de cultura en xarxa, que cooperi a escala local, metropolitana, catalana, estatal i internacional.

El programa **Connectivitat cultural** fa una aposta per:

- ◆ Augmentar la connectivitat entre els agents culturals en les diverses escales territorials.
- ◆ Garantir les condicions per a la projecció internacional, afavorint polítiques de coproducció i intercanvi.
- ◆ Incentivar l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en els diversos sectors de la cultura.

Projectes de *Connectivitat cultural*

⇒ Anella Cultural. Xarxa de distribució de continguts en línia per als centres culturals

Pla per connectar els principals equipaments culturals públics a la nova xarxa Internet avançada, invertint en l'adquisició de la infraestructura necessària, la formació dels professionals i les accions de comunicació complementàries. La posada en marxa de l'Anella Cultural ha de reforçar la condició dels centres culturals com a nodes en la producció cultural i per incrementar la participació activa de la xarxa d'equipaments culturals de Barcelona (museus, biblioteques, centres culturals de proximitat, equipaments de suport a la creació, teatres) en

l'evolució de les tecnologies associades al coneixement i en la circulació global dels continguts culturals.

⇒ Oficina de Connexió Internacional

Creació d'una agència o oficina que faci les funcions de nòdul per a la connexió internacional dels projectes i equipaments culturals de Barcelona i fomenti la coproducció, la cooperació i l'intercanvi. Amb una orientació clara vers l'increment de la presència de la ciutat i els seus agents culturals en les xarxes sectorials (de creació, de gestió, de programació).

⇒ Portal digital de la cultura de Barcelona

Desenvolupament de totes les potencialitats del Canal Cultura com a plataforma digital multicanal, com a espai públic de comunicació, informació i creació per a la comunitat cultural i per al públic en general. Com a portal digital de la cultura de la ciutat, el Canal Cultura ha de contenir informació de tots els sectors culturals de la ciutat, mecanismes participatius i arxius digitals, i ha de potenciar al màxim nivell la difusió de la cultura digital entre la ciutadania. En realitat, el Portal Digital ha de tendir a ser una televisió cultural digital.

⇒ Xarxa virtual d'accés al patrimoni documental municipal

Impulsar el desenvolupament d'una xarxa que faciliti l'accés al patrimoni documental municipal a través d'Internet, amb accions com ara la utilització d'un mateix programari informàtic per part dels dotze centres de l'Arxiu Municipal de Barcelona, la digitalització progressiva de diferents conjunts documentals de l'Ajuntament de Barcelona, i la incorporació al projecte Portal de Archivos Municipales, que pretén crear una xarxa virtual d'arxius municipals de tot l'Estat.

⇒ Catàleg únic de Biblioteques Públiques

Impuls al desenvolupament dels nous aplicatius de gestió bibliotecària, a nivell català.

⇒ Barcelona Activa Cultural

Centre de suport professional per a entitats i empreses culturals de Barcelona. Centre d'impuls, suport i assessorament a microempreses, entitats culturals i persones a títol individual que tinguin projectes innovadors dins l'àmbit cultural. Barcelona Activa Cultural funcionarà com a centre de suport a la producció artística pel que fa a l'assessorament jurídic i financer i l'obtenció de recursos. Funcionarà, alhora, com a viver d'empreses i també com a centre de formació professional en la gestió cultural.

⇒ La Fundació Barcelona Cultura, instrument de cooperació

La Fundació Barcelona Cultura, posada en marxa durant el 2006, ha de ser potenciada com a marc estable de cooperació pública i privada, amb un diàleg permanent entre els sectors socials i els mons financer, industrial i empresarial i l'Ajuntament de Barcelona.

⇒ Programa metropolità de cultura

Pla per al desenvolupament, en el marc que plantegi la futura Llei d'organització territorial de Catalunya, dels eixos del Programa metropolità de cultura (2003): Capital cultural policèntrica, sistema metropolità de proximitat, oferta cultural metropolitana, parc metropolità de la producció cultural, i observatori metropolità de la cultura.

⇒ Línia de suport a projectes de cooperació internacional
amb la Mediterrània i Llatinoamèrica

Impulsar preferentment tots aquelles projectes de cooperació cultural internacional que es basin en l'intercanvi amb les dues regions culturals amb les quals hi ha més trajectòria històrica de cooperació: l'espai cultural de la Mediterrània i l'espai llatinoamericà.

10. CONSELL DE CULTURA DE BARCELONA

Constitució i posada en marxa del Consell de Cultura de Barcelona, concebut com a instrument d'anàlisi i reflexió de les polítiques culturals locals i de les seves accions preeminents, assumint com a marc per al contrast la permanent avaluació, actualització i posada al dia del Pla estratègic del sector cultural. El Consell de Cultura es constitueix en el marc de la normativa de participació ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona.

El seu objectiu central és la vocació de promoure pensament estratègic entre els agents culturals barcelonins, per fer front als reptes d'un entorn econòmic i cultural globalitzat, desenvolupant la mirada de l'Agenda 21 de la cultura. Igualment, el Consell ha de reflectir la pluralitat de realitats i sensibilitats que configuren la ciutat mitjançant processos i mecanismes participatius.

Entre les seves funcions, destaquen les següents:

- **Assistir i assessorar l'Ajuntament de Barcelona en matèria cultural**, en especial mitjançant l'emissió de dictàmens sobre les actuacions municipals en l'àmbit de la cultura, i també sobre programes o iniciatives que siguin considerades d'interès especial.
- Fomentar **processos participatius** entre les entitats per tal que aquestes puguin manifestar-se sobre temes d'especial interès.
- Promoure la **coordinació entre els sectors de les arts i la cultura** amb els sectors més propers a les polítiques culturals, en especial el sector educatiu.

- Donar suport als **consells de cultura de districte** en els temes de la seva competència.

- **Generar debat i coneixement** sobre la cultura i la ciutat.

- **Actualitzar el Pla estratègic de cultura de la ciutat** de manera quotidiana, i mantenir el contrast de la formulació, execució i avaluació de les polítiques culturals.

El Consell de Cultura desenvoluparà funcions d'observatori de les dinàmiques culturals urbanes i de la diversitat cultural, tot generant estudis i recerca, assajant indicadors, analitzant bones pràctiques i promovent l'intercanvi i el treball en xarxa amb altres iniciatives similars.

4. LA IMPLANTACIÓ I EL SEGUIMENT DEL PLA ESTRATÈGIC

El primer procés d'actualització del Pla ha renovat la mirada a mitjà i llarg termini sobre la ciutat i sobre la cultura i, tal com preveia el Pla en el seu sistema d'implantació, ha permès reajustar el conjunt de propostes i iniciatives. Aquesta mirada renovada s'ha concretat en la formulació dels Nous accents 2006 i en el conjunt de projectes estructurants, que s'han de desenvolupar en un marc temporal, amb una estructura organitzativa i amb una metodologia determinada.

4.1. El marc temporal: Dos horitzons, el 2010 i el 2015

L'any 2010 és l'horitzó que prefigurà el Pla de l'any 1999 i, per tant, serà un context idoni per valorar en la seva globalitat un procés de llarga durada. En aquest sentit, el 2010 pot ser més que una nova actualització del Pla. No obstant això, la necessitat de mantenir el llarg termini —especialment quan bona part dels projectes estructurants tenen temps llargs de desenvolupament, ja que inclouen actuacions de gran dimensió de recursos de tota mena—, aconsella preveure una fita posterior, la del 2015, per tornar a actualitzar el Pla.

4.2. L'estructura organitzativa per implantar el Pla:

El Consell de Cultura de Barcelona

El Consell de Cultura de Barcelona es constituirà com a marc de participació i tindrà com a primera activitat l'impuls del Pla estratègic del sector cultural. El Consell, creat en el marc de la normativa de participació ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, té un caràcter consultiu. No obstant això, el Consell s'adaptarà, pel que fa a la seva naturalesa i a les

seves competències, a les disposicions que la llei del futur Consell de les Arts i la Cultura de Catalunya prevegi per als consells de cultura locals.

El Consell de Cultura de Barcelona és un òrgan de participació, de relació, de debat, de coordinació, d'avaluació i de seguiment. Assumeix el lideratge en el procés d'implantació dels programes estructurants del Pla estratègic de cultura.

Per al funcionament i l'acompliment de la seva missió i els seus objectius, el Consell podrà crear grups de treball específics que es cuidin de temes, necessitats i problemàtiques concrets. Per assegurar el bon funcionament del Consell i dels seus grups de treball, es proposa la creació d'una oficina tècnica.

El Consell de Cultura de Barcelona pretén aglutinar la representació dels interessos i les posicions dels diferents sectors i agents del món cultural de la ciutat. En aquesta línia, els seus membres poden ser de tres tipus:

- Membres col·lectius (associacions, gremis, col·legis professionals, etc.) representats per qui designi cadascun d'aquests.
- Membres institucionals (principals institucions culturals públiques i privades de la ciutat, Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, etc.).
- Membres individuals (personalitats reconegudes del món cultural o del món social i econòmic, vinculades al desenvolupament de la cultura a Barcelona).

Són funcions del Consell de Cultura:

- ⇒ Assistir i assessorar l'Ajuntament de Barcelona en matèria cultural, en especial mitjançant l'emissió de dictàmens sobre les actuacions municipals en l'àmbit de la cultura, així com també sobre programes o iniciatives que siguin considerats d'interès especial.
- ⇒ Fomentar processos participatius entre les entitats per tal que aquestes puguin manifestar-se sobre temes d'especial interès.
- ⇒ Promoure la coordinació entre els sectors de les arts i la cultura amb els sectors més propers a les polítiques culturals, en especial el sector educatiu.
- ⇒ Donar suport als consells de cultura de districte en els temes de la seva competència.
- ⇒ Generar debat i coneixement sobre la cultura i la ciutat.
- ⇒ Actualitzar el Pla estratègic de cultura de la ciutat de manera quotidiana, i mantenir el contrast de la formulació, execució i avaluació de les polítiques culturals.

En el supòsit que entri en vigor la llei del Parlament de Catalunya que ha de definir i articular el Consell de les Arts i la Cultura de Catalunya, el Consell de Cultura de Barcelona adaptarà les seves normes reguladores al contingut de l'esmentada llei.

4.3. Metodologia de treball

El nombre i la magnitud dels programes estructurants del Pla aconsellen l'elaboració d'un Pla d'acció anual, que prioritzi les accions, que haurà de ser aprovat pel Consell de Cultura.

També es proposa la creació de l'oficina tècnica, que tindrà com a principal responsabilitat coordinar els treballs d'implantació del Pla. En aquells casos en què s'estimi oportú, quan un projecte no es trobi prou desenvolupat, l'oficina tècnica elaborarà l'avantprojecte i, de manera conjunta amb els agents i institucions implicats, en procurarà el finançament.

Es formaran grups d'impuls —tants com sigui necessari— per a la realització dels avantprojectes. En els grups d'impuls hauran de ser representats els agents i institucions implicats, especialment aquells que participin en el finançament. En aquells casos en què el projecte ja estigui previst o ja hagi començat, l'equip de treball intern tindrà com a objectiu facilitar-ne el desenvolupament segons els criteris del Pla estratègic de cultura. En ambdós casos, l'equip serà responsable de l'evolució i l'avaluació, tant de l'execució dels projectes com dels seus resultats.

ANNEX

PERSONES I ENTITATS QUE HAN PARTICIPAT EN EL PLA

Consell Rector

del Pla Estratègic de Cultura de Barcelona

President: Carles Martí i Jufresa, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona

Membres:

Ignasi Aballí, *president de l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya*
Jorge Bernárdez, *president de l'Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya*

Oriol Bohigas, *president de l'Ateneu Barcelonès*

Manolo Borja-Villel, *director del Museu d'Art Contemporani de Barcelona*

Josep Maria Busquets i Galera, *president del Consell Català de la Música*

Montserrat Calvo i Vallverdú, *gerent del Consorci de Biblioteques de Barcelona*

Antoni Comas Planas, *president del Gremi d'Editors de Catalunya*

Juan Cejudo, *director de Programes Culturals de la Fundació "la Caixa"*

Montserrat Conill, *presidenta de l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya*

Rosa Cullell, *directora del Gran Teatre del Liceu*

Ion de la Riva, *director de Casa Àsia*

Eulàlia Espinàs, *presidenta del Col·legi Oficial de Bibliotecaris Documentalistes de Catalunya*

Jordi Font i Cardona, *director de l'Institut del Teatre*

Beth Galí, *presidenta del Foment de les Arts Decoratives*

Salvador Giner, *president de l'Institut d'Estudis Catalans*

Mercedes Giovino, *directora de la Fundació Interarts*

Domènec González de la Rubia, *president de l'Associació Catalana de Compositors*

Dolors Junyent, *presidenta del Gremi de Galeries d'Art de Catalunya*

Rosa Maria Malet, *directora de la Fundació Joan Miró*

Francesc Marco, *conseller delegat de Teatre Nacional de Catalunya*

Carles Marfà, *president de l'Associació de Museòlegs de Catalunya*

Daniel Martínez de Obregón, *President d'AETCA-Associació d'Empresaris Teatral de Catalunya*

Fèlix Millet, *President del Palau de la Música - Fundació Orfeó Català*

Toni Mira, *Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya*

Jaume Pérez Montaner, *president de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana*

Ramon Muntaner i Torruella, *director de la Societat General d'Autors i Editors Zona Mediterrània*

Antoni Nicolau i Martí, *director del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona*

Maite Ocaña, *directora del Museu Nacional d'Art de Catalunya*

Joan Oller, *director General del Consorci de l'Auditori i l'Orquestra*

Ricard Panadès, *Secretari General de l'Associació de Professionals del Circ de Catalunya*

Jordi Porta, *president d'Òmnium Cultural*

Josep Ramoneda, *director del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona*

Àlex Rigola, *director del Teatre Lliure*

Jordi Sànchez i Picanyol, *director de la Fundació Jaume Bofill*
Àlex Susanna, *director de la Fundació Caixa Catalunya*
Albert Vicens i Rahola, *president de la Cambra del Llibre de Catalunya*
Arnau Vilardebò, *president de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya*

Membres de les taules de treball del Pla

ARTS VISUALS

COORDINADOR:

Iván de la Nuez, *cap del Servei d'Exposicions de l'Institut de Cultura de Barcelona*

Ignasi Aballí, *Associació d'Artistes Visuals de Catalunya*
Pau Alsina, *Artnodes — Universitat Oberta de Catalunya*
Ferran Barenblit, *Centre d'Art Santa Mònica*
Amanda Cuesta, *Comissària*
Pep Dardanyà, *Can Xalant*
Carlos Duran, *Galeria Senda*
Nuria Enguita, *Fundació Antoni Tàpies*
Toni Estrany, *Galeria Estrany & de la Motta*
Florenci Guntín, *Associació d'Artistes Visuals de Catalunya*
Víctor Lobo, *Experimentem amb l'art*
Martí Manén, *Comissari*
Rubén Martínez, *Yproductions*
Àlex Mitrani, *crític d'art*
Susana Noguero, *Infoplatoiq*
Manuel Oliveira, *Centro Galego de Arte Contemporaneo*
Jordi Ribas, *Can Felipa*
Valentín Roma, *historiador de l'art*
Jaron Rowan, *Yproductions*
Francesc Ruiz, *Centre Cívic de Sant Andreu*
Carles Sala, *Direcció d'Acció Cultural de l'Institut de Cultura de Barcelona*
Isabel Salgado, *Fundació "la Caixa"*
Pedro Soler, *HANGAR: Centre de producció d'arts visuals*
Eva Sòria, *Fundació Barcelona Cultura*
Montserrat Soto, *artista visual*
Ana Tiana, *Associació +d3*

AUDIOVISUAL I CINEMA

COORDINADOR:

Josep Roca, *responsable d'Audiovisual de l'Institut de Cultura de Barcelona*

Cristina Alastruey, *Neogama*
José Maria Aragonés, *Lapospo*
Carles Balagué, *Productors Audiovisuals de Catalunya*

Jordi Balló, *Màster en Documental de Creació de l'IDEC, Universitat Pompeu Fabra*
Josep Maria Civit, *director de fotografia*
Toni Camín, *Ovideo TV, SA*
Mercè Coll, *Drac Màgic*
Ricard Domingo, *Barcelona Televisió*
Lluís Ferrando, *Massa d'Or*
Jaume Ferrús, *Associació de Productors Independents de Catalunya*
Mònica Glaenzel, *Actriu - Productora Kràmpack*
Joan González, *Paral·lel 40*
Júlia Goytisolo, *Barcelona — Catalunya Film Comission*
Roger Gual, *director de cinema*
Manuel Huerga, *director de cinema*
Oriol Ivern, *Cromosoma TV Produccions*
Carles José, *Associació de Productors Independents de Catalunya*
Josep Maixenchs, *Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya*
Montserrat Martí, *Digital Barcelona Film Festival*
Loris Omedes, *Bausan Films*
Blanca Palou, *Xinacità*
Isona Passola, *Massa d'Or*
Albert Plans, *guionista i productor*
Jordi REDIU, *Associació Catalana de Cinema i Audiovisual de Productors Independents*
Cristina Riera, *Festival l'Alternativa*
Pere Roca, *Centre de Documentació Audiovisual*
Carlos Rodríguez, *100.000 Retinas*
Carles Sala, *Direcció d'Acció Cultural de l'Institut de Cultura de Barcelona*
Sergi Schaaf, *Quart Produccions*
Àngels Seix, *Drac Màgic*
Jordi Serra, *Televisió de Catalunya*
Toni Serra, *Festival OVNI*

CIÈNCIA I SOCIETAT

COORDINADOR:

Vladimir de Semir, *Comissionat de cultura científica de l'Ajuntament de Barcelona*

Pau Alsina, *Art Nodes — Universitat Oberta de Catalunya*
Esteve Barandica, *Institut Municipal d'Educació de Barcelona*
Lluís Calvo, *Consell Superior d'Investigacions Científiques*
Eusebi Casanelles, *Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya*
Sergi Erill, *Fundació Dr. Antoni Esteve*
Jaume Estruch, *Rubes Editorial*
Ricard Guerrero, *Institut d'Estudis Catalans*
Eva Hernández, *responsable Educació - Fecsa Endesa*
David Jou, *Universitat Autònoma de Barcelona*
Carles Lalueza, *Universitat de Barcelona*
Jordi Mas, *Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació*
Rosa Martínez, *Universitat de Barcelona*
Tomàs Molina, *Televisió de Catalunya*
Josep Montserrat, *Institut Botànic*

Anna Omedes, *Museu de les Ciències Naturals de la Ciutadella*
Maria Josep Picó, *Editorial Crítèria*
Mercè Piqueras, *Associació Catalana de Comunicació Científica*
Ferran Puig, *Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona*
Gemma Revuelta, *Universitat Pompeu Fabra*
Neus Sallés, *Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació*

CIRC

COORDINADOR:

Sergi Díaz, *Coordinador de l'Ateneu Popular de 9 Barris*

Juliette Beaume, *Ateneu Popular de 9 Barris*
Tere Celis, *Escola Rogelio Rivel*
Marcel Escolano, *Los Galindos*
Sergi Estebanell, *Escena Poblenou*
Francesc Fabregat, *Àrea de Festes de l'Institut de Cultura de Barcelona*
Toni González, *gestor cultural*
Jordi Jané, *periodista*
Jordi Juanet, *Boni*
Vicent Llorca, *Zirkólíka - Revista de las Artes Circenses*
Joan López, *Desastrosus Cirkus*
Ricard Panadès, *Associació de Professionals de Circ de Catalunya*
Pepa Plana, *Companyia Pepa Plana*
Marcel·lí Puig, *Escola de circ Rogelio Rivel*
Carles Sala, *director d'Acció Cultural de l'Institut de Cultura de Barcelona*
Emilia Sánchez, *Biblioteca de Nou Barris*
Manel Trias, *Companyia Circ-Cric*
Roser Vila, *23 Arts Brothers Productions*
Mercè Vilalta, *Pallassos sense Fronteres*

CULTURA POPULAR

COORDINADOR:

Francesc Fabregat, *director de Festes i Participació Cultural de l'Institut de Cultura de Barcelona*

Andrés Antevi, *antropòleg*
Josep Maria Blanes, *Coordinadora de Geganters de Barcelona*
Vitor Cabral, *Espazo Galego dos Països Catalans*
Mercè Colomer, *Agrupament d'Esbart Dansaires*
Xavier Cordoní i Fernández, *Antropòleg*
Víctor Cucurull, *FUSIC*
Jordi Fàbregas, *Centre Artesà Tradicionàrius*
Miguel Fernández, *Els Altres Andalusos*
Josep Fornés, *Museu Etnològic*
Montserrat Garrich, *Esbart Català de Dansaires*
Joan Giménez Rodríguez, *Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya*
Jordi Gras, *Coordinadora d'Entitats del Clot- Camp de l'Arpa*

Toni Lucena, *Coordinadora de Geganters de Barcelona*
Dani Marín, *Associació Coordinadora Entitats Bestiari Barcelona*
Francesc Melià, *Adifolk, Associació per la difusió del Folklore*
Toni Mendieta, *Coordinadora de Colles Castelleres de Barcelona*
Oriol Pascual, *Institut de Cultura de Barcelona*
Jordi Pascual, *Grup de Treball en cultura de Ciutats i Governes Locals Units*
Josep Pomés i Montagut, *Coordinadora d'Entitats Sardanistes*
Adrià Pujol, *antropòleg*
Mar Pujol, *Federació Catalana d'Entitats Corals*
Julio Rios Gavira, *Federació de Cases Regionals i Entitats Culturals d'Espanya*
Josefina Roma i Riu, *antropòloga*
Begoña Sánchez, *SOS Racisme*
Pere Sala, *Consell Municipal del Poble Gitano*
Edmundo Sepa, *ETANE*
Joan Soler Amigó, *pedagog*
Jordi Ullate, *Coordinadora de Colles de Diables de Barcelona*
Enrique Vargas, *Teatro de los Sentidos*
Julio Vargas Clavería, *Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya*

DANSA

COORDINADOR:

Francesc Casadesús, *director del Mercat de les Flors - Centre de les Arts del Moviment*

Estefania Benages, *Fani Benages Projectes Artístics*
Amèlia Boluda, *CEPSA Oriol Martorell*
Carine Bordeaux, *Associació La Mekanica*
Elena Carmona, *Centre Cívic Barceloneta*
Isabel Castellet, *Associació de Companyies Professionals de Dansa de Catalunya*
Toni Cots, *L'Animal a l'Esquena*
Carles Cugat, *Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona*
Beatriu Daniel, *La Caldera*
Òscar Dasi, *La Porta*
Teresa Esteve, *Centre Cívic de les Corts*
Mireia Font, *Associació Tot pel Claqué*
Núria Font, *Associació Nu2's*
Jordi Lara, *Televisió de Catalunya*
Cristina Magnet, *Associació d'Escoles de Dansa*
Toni Mira, *Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya*
Marina Murtra, *Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya*
Joaquim Noguero, *crític de dansa*
Thomas Noone, *Sant Andreu Teatre*
Montse Prat, *Institut del Teatre*
Cristina Riera, *Trànsit Projectes*
Agustí Ros, *Institut del Teatre*
Maria Rosas, *Associació de Companyies Professionals de Dansa de Catalunya*
Rui Silveira, *Associació La Mekanica*
Tracy Sires, *Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya*

DISSENY

COORDINADOR:

Ramon Prat, *director del Projecte del Centre de Disseny de Barcelona*

Pilar Casellas, *Programa de Disseny del CIDEM*

Xavier Costa, *Escola Elisava*

Tatiana de la Fuente Garrigosa, *Moda FAD*

Lluís Figueres, *Oficina de Nous Projectes — Institut de Cultura de Barcelona*

Beth Galí, *Foment de les Arts Decoratives*

Adrià Guiu, *Associació de Dissenyadors Professionals*

Òscar Heredero, *Institut Superior de Disseny i Escola de la Imatge*

Lluís Hortet, *Fundació Mies van der Rohe*

Enric Jardí, *dissenyador gràfic i president de l'ADG-FAD*

Jordi Montaña, *Càtedra de Gestió de Disseny d'ESADE*

Jordi Montero, *Escola Superior de Disseny i d'Art Llotja*

Marta Montmany, *Museu de les Arts Decoratives*

Francesc Morera, *Col·legi Professional de Disseny Gràfic de Catalunya*

Oriol Pibernat, *EINA - Escola de Disseny i Art*

André Ricard, *dissenyador Industrial - Design for the World*

Chu Uroz, *FAD*

DIVERSITAT CULTURAL I CIUTADANIA

COORDINADOR:

Jordi Sànchez i Picanyol, *director de la Fundació Jaume Bofill*

Xavier Aragall, *Institut d'Estudis de la Mediterrània*

Natalia Barraza, *Federación de Entidades Latinoamericanas de Catalunya*

Imma Boj, *directora del Museu d'Història de la Immigració de Catalunya*

Lluís Bonet, *Universitat de Barcelona*

Javier Bonomi, *Federación de Entidades Latinoamericanas de Catalunya*

Jordi Carrió, *Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona*

Marleny Colmenares, *Institut Municipal d'Educació MEB — Immigració*

Marc Dueñas, *Institut Ramon Llull*

Josep Fornés, *Museu Etnològic de Barcelona*

Albert Grau, *IES Miquel Tarradell*

Puri Loscos, *Museu de l'Hospitalet de Llobregat*

Yolanda Onghena, *Fundació CIDOB*

Jordi Pascual, *Grup de Treball en cultura de Ciutats i Governaments Locals Units*

Imma Solé, *Biblioteca Sant Pau - Santa Creu*

ECONOMIA I CULTURA

COORDINADOR:

Xavier Cubeles, *BCF Consultors i professor d'economia de l'audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona*

Ezequiel Baró, *BCF — Consultors*
Jorge Bernárdez, *Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya*
Juan Cejudo, *Fundació "la Caixa"*
Agnela Domínguez, *Societat General d'Autors i Editors — Catalunya*
Christian Fernández, *Barcelona Emprèn, SCR*
Carles Ferreiro, *Centre d'Innovació Barcelona Media*
Edgar Garcia, *Servei de Desenvolupament Empresarial (ICIC)*
Llucià Homs, *Loop'Art*
Mònica Madrigal, *Pla Estratègic Metropolità de Barcelona*
Jordi Mas, *Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació*
Carme Miró, *Observatori de Barcelona - Cambra de comerç*
Ramon Prat, *Centre del Disseny de Barcelona*
Àngels Santigosa, *Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona*
Anna Saurí, *Fundació Barcelona Cultura*
Eva Sòria, *Fundació Barcelona Cultura*
Montserrat Tort, *Estudis i qualitat — Institut de Cultura de Barcelona*

JOVES I CULTURA

COORDINADOR:

Esteve Caramés, *Cooperació Cultural — Institut de Cultura de Barcelona*

José Arias, *productor i gestor d'espectacles*
Erica Bustó, *Espai Transformadors*
Maribel Benito, *Cooperació Cultural- Institut de Cultura de Barcelona*
Oriol Canals, *Casal de Joves de les Corts*
Chispon, *Kasal de Joves de Roquetes*
Jordi Ferron, *Teatre Lliure*
Mercè González, *responsable Joventut Districtes*
Laia Herrera, *coordinadora de Programes del Consell de la Joventut de Barcelona*
Joan León, *Butxaca*
Victor Lobo, *Experimentem amb l'Art*
Núria Martínez Vernis, *Secretaria General de Joventut - Àrea de Cultura*
Lluc Mayol, *Saladestar*
Mercè Moreno, *Trans-Formas*
Enrique Pérescancio, *Espai RAI Art*
Cristina Riera, *Trànsit Projectes*
Modesta Roda Creus, *Can Felipa*
Cinthia Salcini, *Trànsit Projectes*
Oscar Sivil, *Associació per a la Creació i Estudis de Projectes Socials*

LLIBRE I LECTURA

COORDINADORA:

Marta Clari, *Gerent del Consorci de Biblioteques de Barcelona*

Josep Lluís Badal, *escriptor*
Mònica Baró, *Facultat Biblioteconomia i Documentació*
Pilar Bertran, *Grup 62*
Ferran Burguillos, *Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès*

Paco Camarasa, *Llibreria Negra y Criminal*
Elena Cànovas, *gestora cultural*
Roser Colomer, *Institut Municipal d'Educació de Barcelona*
Sergi Dòria, *periodista*
Eulàlia Espinàs, *Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya*
Elisenda Figueras, *Taleia*
Carme Galve, *Biblioteca Jaume Fuster*
Dolors Lamarca, *Biblioteca de Catalunya*
Gemma Lienas, *escriptora*
Òscar López, *periodista*
Rosa Mach, *Direcció de Cooperació Cultural de l'Institut de Cultura de Barcelona*
Carme Mayol, *Associació Lectura Fàcil*
Mercè Muñoz, *Consorti de Biblioteques de Barcelona*
Jordi Permanyer, *Diputació de Barcelona*
Antonio Ramírez, *Llibreria La Central*
Genís Roca, *Web Lletra*
Mireia Sala, *Consorti de Biblioteques de Barcelona*
Pilar Sampietro, *periodista*
Eugènia Serra, *Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya*

LLENGÜES I CIUTAT

COORDINADOR:

Antoni Mataix, *director del Centre de Normalització Lingüística de Barcelona*

Diego Arcos, *Casal Argentí*
Josep Maria Balcells, *Barcelona Televisió*
Javier Bonomi, *Federación de Entidades Latinoamericanas de Catalunya*
Marta Clari, *Consorti de Biblioteques de Barcelona*
Josep Cru, *Centre UNESCO de Catalunya*
Assumpta Escolà, *Centre per a la Normalització Lingüística de Barcelona*
Jordi Estalella, *Coordinadora d'Associacions per a la Llengua Catalana*
Carme Fauria, *Museu Etnològic de Barcelona*
Jordi Font, *Àrea d'Ensenyament del Centre per a la Normalització Lingüística de Barcelona*
Martí Gasull, *Plataforma per la Llengua*
Salwa Gharbi, *Centre UNESCO de Catalunya*
Carme Junyent, *Universitat de Barcelona*
Pilar López, *Consorti per a la Normalització Lingüística*
Antoni Mir, *Consorti Casa de les Llengües*
Isabel Montané, *Direcció d'Informació i Comunicació de l'Institut de Cultura de Barcelona*
Ramon Sanahuja, *Gabinet Tècnic d'Immigració*
Mercè Solé, *Consorti Casa de les Llengües*

MÚSICA

COORDINADOR:

Martí Perramon, *responsable de Música de l'Institut de Cultura de Barcelona*

Claudia Alemany, *Ojoprojekt*

Pau Alsina, *Artnodes — Universitat Oberta de Catalunya*

Daniel Cros, *Rosa Azul*

Rosa Cucurull, *Escola de la Concepció — Big Band*

Imma Cuscó, *Museu de la Música*

Natàlia De Jesús, *Houston Party Records*

Romà Escalas, *Museu de la Música*

Jordi Fàbregas, *Centre Artesà Tradicionàrius*

Denis Fornés, *Made in Barcelona*

Joan Fradera, *Consell Català de la Música*

Alberto Guijarro, *Primavera Sound*

Carles Llàcer, *Espai Jove Boca Nord*

Marc Lloret, *Mishima*

Assumpció Malagarriga, *Auditori de Barcelona*

Pau Manté, *Associació de Sales de Concerts de Catalunya*

Víctor Nubla, *Gràcia Territori Sonor*

Jordi Oliveras, *Indigestió*

Joan Oller, *Auditori de Barcelona*

Enric Pedescoll, *K Indústria Cultural*

Oriol Pérez, *Joventuts Musicals de Catalunya*

Dimas Rodríguez, *periodista*

Carles Sala, *Direcció d'Acció Cultural de l'Institut de Cultura de Barcelona*

Albert Salmerón, *Producciones Animadas*

Xavier Serra, *Music Technology Group — Universitat Pompeu Fabra*

MEMÒRIA I PATRIMONI

COORDINADOR:

Xavier Suñol, *director de Patrimoni de l'Institut de Cultura de Barcelona*

Imma Boj, *Museu d'Història de la Immigració de Catalunya*

Lluís Bonet, *Universitat de Barcelona*

Josep Boya, *Àrea de Gestió Museogràfica del Museu d'Història de Catalunya*

Lluís Calvo, *Consell Superior d'Investigacions Científiques*

Anna Coll, *CosmoCaixa*

Lucía Conte, *Itineraplus SL*

Carme Clusellas, *Associació de Museòlegs de Catalunya*

Artur Duart, *Grup BLOC*

Francesc Esteve, *Fundació Joan Miró*

Lluís Figueres, *Oficina de Nous Projectes - Institut de Cultura de Barcelona*

Jordi Juan Tresserras, *Universitat de Barcelona*

Joan Llinares, *Museu Nacional d'Art de Catalunya*

Olga López, *Àrea de Gestió Museogràfica del Museu Marítim de Barcelona*

Rosa M. Malet, *Fundació Joan Miró*

Marta Montmany, *Museu d'Arts Decoratives*

Imma Mora, *Centre de Cultura Contemporània de Barcelona*

Antoni Nicolau Martí, *Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona*
Anna Omedes, *Museu de les Ciències Naturals de la Ciutadella*
Jorge Ribalta, *Museu d'Art Contemporani de Barcelona*
Maria Ribas, *Centre de Cultura Contemporània de Barcelona*
Dolors Ricart, *Fundació Joan Miró*
Joan Roca, *Fòrum Ribera Besòs*
Jordi Rogent, *Catàleg Arquitectònic de la Ciutat de Barcelona*
Josep Antón Rojas, *Turisme de Barcelona*
Ramon Sagués, *Museu Torre Balldovina*
Jordi Serchs, *coordinador d'Arxius de Districte*
Josep Serra, *Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya*
Daniel Solé i Lladós, *museòleg*
Eva Sòria, *Fundació Barcelona Cultura*
Xavier Tarraubella i Mirabet, *Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*
Emi Turull Pibernat, *Museu de l'Aigua*
Lina Ubero, *Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona*
Pilar Vélez, *Museu Frederic Marès*
Joaquim Vicente, *Institut de Cultura de Barcelona*

PROJECCIÓ INTERNACIONAL

COORDINADOR:

Jordi Pascual, *coordinador del Grup de Treball en cultura de Ciutats i Governos Locals Units*

Francesc Badia, *Institut Europeu de la Mediterrània*
Esteve Caramés, *Cooperació Cultural de l'ICUB*
Francesc Freixa, *Ajuntament de Barcelona - Relacions Internacionals*
Mercedes Giovinazzo, *Fundació Interarts*
Toni González, *Escena Internacional Barcelona*
Gabriel Guilera, *Turisme de Barcelona*
Marisol López, *Institut Català de les Indústries Culturals*
Carme Miró, *Observatori de Barcelona - Cambra de Comerç de Barcelona*
Diana Molina, *Programa de Cooperació Internacional de la Fundació "la Caixa"*
Isabel Montané, *Direcció d'Informació i Comunicació de l'Institut de Cultura de Barcelona*
Antoni Nicolau, *Museu d'Història de la Ciutat*
Marta Nin, *Casa Amèrica*
Marta Oliveres, *Marta Oliveres Management*
Joan Oller, *Auditori de Barcelona*
Enric Palau, *Sonar*
Carme Pi-Sunyer, *Casa Àsia*
Josep Anton Rojas, *Turisme de Barcelona*
Carles Sala, *Direcció d'Acció Cultural de l'Institut de Cultura de Barcelona*
Àngels Santigosa, *Estudis d'Activitats Econòmiques i Ocupació — Ajuntament de Barcelona*
Anna Soler-Pont, *Pontas Literary and Film Agency*
Idoia Villanueva, *Institut de Cultura de Barcelona*
Ursula Wahl, *Departament de Cultura de l'Institut Goethe*

CULTURA, TERRITORI I PROXIMITAT

COORDINADOR: *Eduard Miralles, assessor de Relacions Culturals de la Diputació de Barcelona*

Neus Anglès, Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta
Juanjo Arranz, Consorci de Biblioteques de Barcelona
Jordi Baltà, Fundació Interarts
Maribel Benito, Cooperació Cultural, Institut de Cultura de Barcelona
Oriol Canals, Casal de Joves de les Corts
Esteve Caramés, Institut de Cultura de Barcelona
Víctor Cucurull, Fundació Societat i Cultura
Carme de la Flor, Centre Cívic Cotxeres Borrell
Macarena de la Vega, Almazén
Sergi Díaz, Ateneu Popular del 9 Barris
Ferran Farré, Aula de Cultura de Sant Josep
Xavier Fina, ICC- Consultors Culturals
Montse Forcadas, Forn de Teatre Pa'tothom
Carme Garcia, Centre d'Estudis i Recursos Culturals
Laia Gargallo, Centre d'Estudis i Recursos Culturals
Sílvia Grau, Fundació Interarts
Epifanio Llamazares, Ajuntament de Barcelona - Sector Serveis Personals
Rosa Mach, Direcció de Cooperació Cultural de l'Institut de Cultura de Barcelona
Mercè Mestres, Districte Sarrià Sant-Gervasi - Ajuntament de Barcelona
Jordi Pascual, Grup de Treball en cultura de Ciutats i Governes Locals Units
Xavier Pérez, Artibarrí
Josep Maria Queralt, Serveis Personals de Sant Andreu-Ajuntament de Barcelona
Cristina Riera, Trànsit
Joan Roca, Fòrum Ribera Besòs
Modesta Roda, Can Felipa
Maria Romero, Lluïsos de Gràcia
Araceli Vilarrassa, Projecte Educatiu de Ciutat
Idoia Villanueva, Institut de Cultura de Barcelona
Claudio Zulián, artista plàstic

PÚBLICS I ACCÉS A LA CULTURA

COORDINADOR:
Xavier Fina, ICC- Consultors Culturals

Esther Álvarez, Fundació Caixa de Catalunya
Orland Blasco, Programa Nous Usos del Temps - Ajuntament de Barcelona
Sergi Díaz, Ateneu Popular del 9 Barris
Núria Enguita, Fundació Antoni Tàpies
Fidencia Foz, Institut Municipal de Persones amb Discapacitats
Lluïsa Garcia, Institut Municipal d'Educació de Barcelona
Assumpció Malagarriga, Auditori de Barcelona
Santiago Martínez, Centre d'Estudis i Recursos Culturals - Diputació de Barcelona
Pruden Panadès, Obra Social "la Caixa"
Jorge Ribalta, Museu d'Art Contemporani de Barcelona
Àngels Seix, Drac Màgic
Jordi Sellas, Carnet Cultura - TR3SC

Joaquim Vicente, *Institut de Cultura de Barcelona*
Judith Vives, *Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona*

TEATRE

COORDINADOR:

Borja Sitjà, *director del Festival Grec*

Julio Álvarez, *Teatre Tantarantana*

Roger Bernat, *director*

Oriol Broggi, *La Perla 29*

Jordi Coca, *Institut del Teatre*

Carme de la Flor, *Centre Cívic Cotxeres Borrell*

Anna Fernández, *Companyia Per Poc*

Xavier Fina, *ICC — Consultors Culturals*

Ton Font, *Escola El Timbal*

Pau Guix, *VOX 21*

Ferran Madico, *director*

Narcís Puig, *Teatre Lliure*

Mercè Puy, *Vania Produccions*

Domènec Reixach, *Teatre Nacional de Catalunya*

Carles Sala, *Direcció d'Acció Cultural de l'Institut de Cultura de Barcelona*

Andreu Solsona, *Golfes de Can Fabra*

Semolina Tomic, *Antic Teatre*

Arnau Viladerbò, *Associació Marató de l'Espectacle*

CD ANNEX

1. Vídeo documental *Nous accents 2006*
2. Informes de les Taules de Treball
3. Cròniques de les entrevistes
4. Agenda 21 de cultura